

# নিতাই-পানীদিহিং অঞ্চলৰ নাট্যচর্চা

ডিক্রিগড় বিশ্ববিদ্যালয়ৰ স্নাতক মহলাৰ চি.বি.চি.এচ. (C.B.C.S.)ৰ অসমীয়া বিষয়ৰ  
সম্মান পাঠ্যক্রমৰ ষষ্ঠ ষাণ্মাসিকৰ ডি.এচ.ই. (D.S.E.- 4B)ৰ  
পাঠ্যক্রমৰ বাবে দাখিল কৰা প্রকল্প প্রতিবেদন



## প্রস্তুতকৰ্তা

ত্ৰিবেণী সন্দিকৈ  
স্নাতক ষষ্ঠ ষাণ্মাসিক  
অসমীয়া বিভাগ  
পঞ্জীয়ন নং : S2131982  
ৰোল নং : 30410049  
২০২৪ বৰ্ষ

হেমচন্দ্ৰ দেৱ গোস্বামী মহাবিদ্যালয়



## অসমীয়া বিভাগ হেমচন্দ্ৰ দেৱ গোস্বামী মহাবিদ্যালয়, নিতাইপুখুৰী

### প্ৰমাণ পত্ৰ

শ্ৰীমতী ত্ৰিবেণী সন্দিকে, ৰোল নং 30410049 স্নাতক কলা শাখাৰ ষষ্ঠ যাগ্নাসিকৰ  
ছাৱী। তেওঁ মোৰ তত্ত্বারধানত অসমীয়া সন্মান বিষয়ৰ DSE-4(B) পঠ্যক্ৰমৰ অন্তৰ্গত প্ৰকল্প  
কাকতৰ বাবে ‘নিতাই-পানীদিহিং অঞ্চলৰ নাট্যচৰ্চা’ বিষয়ত অধ্যয়ন কৰি প্ৰকল্পটিৰ এটি প্ৰতিবেদন  
প্ৰস্তুত কৰিছে। তেওঁ সম্পূৰ্ণ নিজা অধ্যয়নৰ জৰিয়তে এই প্ৰতিবেদন দাখিল কৰিছে।

তেওঁৰ উজ্জ্বল ভাৰিয়ত কামনা কৰিলোঁ।

প্ৰকৃমণ-চূড়ায়া-  
তত্ত্বারধায়ক 20/৮/2028

অসমীয়া বিভাগ  
হেমচন্দ্ৰ দেৱ গোস্বামী মহাবিদ্যালয়, নিতাইপুখুৰী  
শিৰসাগৰ, অসম



## অসমীয়া বিভাগ হেমচন্দ্ৰ দেৱ গোস্বামী মহাবিদ্যালয়

নিতাইপুখুরী, জিলা : শিবসাগৰ, অসম, পিন : ৭৮৫৬৭১

প্রসঙ্গ নং : .....

তাৰিখ : ২০/০৫/২০২৪

### প্ৰমাণ পত্ৰ

শ্ৰীমতী ত্ৰিবেণী সন্দিকৈ, ৰোল নং 30410049 স্নাতক কলা শাখাৰ ষষ্ঠ যাগাসিকৰ  
ছাত্ৰী। তেওঁ পিকুমণি চুতীয়াৰ তত্ত্বাবধানত অসমীয়া সন্মান বিষয়ৰ DSE-4(B) পাঠ্যক্ৰমৰ  
অন্তৰ্গত প্ৰকল্প কাকতৰ বাবে 'নিতাই-পানীদিহিং অঞ্চলৰ নাট্যচৰ্চা' বিষয়ত অধ্যয়ন কৰি প্ৰকল্পটিৰ  
এটি প্ৰতিবেদন প্ৰস্তুত কৰিছে।

তেওঁৰ উজ্জ্বল ভৱিষ্যত কামনা কৰিলোঁ।

তত্ত্ব দায়-  
বিভাগীয় প্ৰধান  
অসমীয়া বিভাগ

হেমচন্দ্ৰ দেৱ গোস্বামী মহাবিদ্যালয়, নিতাইপুখুরী

শিবসাগৰ, অসম

Head of Deptt. Administration  
M.L.G. Dr. G. Chandra  
Nitajit Barua, Sivasagar

## কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন

‘নিতাই-পানীদিহিং অঞ্চলৰ নাট্যচচা’ শীর্ষক প্রকল্প প্রতিবেদনখন হেমচন্দ্র দেৱ গোস্বামী মহাবিদ্যালয়ৰ অসমীয়া বিভাগৰ অধ্যাপিকা পিকুমণি চূতীয়া বাইদেউৰ তত্ত্বারধানত সম্পাদনা কৰা হৈছে। বহু ব্যক্তিগত মাজতো তেওঁ বিষয়বস্তু নিৰ্বাচনৰ পৰা আৰম্ভ কৰি সূক্ষ্মভাৱে বিষয়বস্তু নিৰীক্ষণ কৰি ভুল-ক্রটিবোৰ শুধৰাই দিয়াৰ লগতে নানা দিহা-পৰামৰ্শৰে প্রকল্প প্ৰস্তুত কৰাৰ ক্ষেত্ৰত যথেষ্ট অৱিহণ যোগাইছে। তেওঁ লৈ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা আৰু কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ। অসমীয়া বিভাগৰ শিক্ষাগুৰু বিভাগীয় প্ৰধান নিভা দাস প্ৰমুখ্যে অসমীয়া বিভাগৰ প্ৰাক্তন অধ্যাপক দিগন্ত গঁগৈ আৰু মধুস্মিতা দত্ত, শিল্পীশিখা গঁগৈয়ে প্রকল্প প্রতিবেদনখনৰ বাবে বিভিন্ন তথ্য সন্তোষ দি নানা ক্ষেত্ৰত সহায় কৰিছে। গৱেষণা কৰ্মৰ অন্তৰ্গত বিষয় হিচাপে গৱেষণা পত্ৰ পাঠ কৰা ছেমিনাৰ বিলাকত ছাৰ আৰু বাইদেউসকল উপস্থিত থাকি নানা দিহা-পৰামৰ্শৰে আমাক অনুপ্রাণিত কৰিছে। তেওঁলোকক অশেষ ধন্যবাদ তথা কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

প্রকল্প প্রতিবেদনখন প্ৰস্তুত কৰোঁতে বিভিন্ন তথ্য আহৰণত সহায়-সহযোগিতা আগবঢ়োৱা বজনীকান্ত দত্ত, আৰতি তামুলী বৰগোহাঁই, চাৰু কোঁৰৰ, মনোৰঞ্জন গঁগৈ, গৱেষক বিপু কছাৰী প্ৰমুখ্যে ব্যক্তিসকলক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

শেষত কিতাপ-পত্ৰ, সংগ দি সহায় সহযোগিতা আগবঢ়োৱা মধুস্মিতা চাংমাই, কৰবী চেতিয়া, ভাস্কৰজ্যোতি বৰগোহাঁই, বাস্তৱ সন্দিকৈ সকলোলৈকে অশেষ ধন্যবাদ জনাইছোঁ ডি.টি.পি. ত সহায় কৰা সুদীপ্ত চেতিয়া আৰু মালবিকা দিহঙ্গীয়ালৈও ধন্যবাদ জনালোঁ।

ত্ৰিবেণী চৰক্ষিক  
( ত্ৰিবেণী সন্দিকৈ )

ষষ্ঠ ষাণ্মাসিক  
অসমীয়া বিভাগ

হেমচন্দ্র দেৱ গোস্বামী মহাবিদ্যালয়,  
নিতাইপুখুৰী

২০২৪ চন

# সূচীপত্র

পৃষ্ঠা

০.০ প্রস্তাবনা	
০.১ বিষয়ের পরিচয়	১
০.২ বিষয়ের প্রযোজনীয়তা	১-২
০.৩ অধ্যয়নের পরিসর	২
০.৪ অধ্যয়নের পক্ষতি	২
০.৫ পূর্ববৃত্ত অধ্যয়নের সমীক্ষা	২
১.০ নিতাই-পালীদিহিং অঞ্চলের নাট্যচর্চার ইতিহাস	৮-৯
১.১ নিতাই-পালীদিহিং অঞ্চলের নাট্যানুষ্ঠানসমূহ	৮-৯
১.২ নিতাই-পালীদিহিং অঞ্চলের উল্লেখযোগ্য নাট্যগোষ্ঠী আৰু নাট্যমঞ্চসমূহের পরিচয়	৯-৯
১.৩ নিতাই-পালীদিহিং অঞ্চলের নাটক আৰু নাট্যকাৰসকলের অবদান	৯-১০
১.৪ নিতাইপুঁথুৰীৰ সেপিকা সংস্থা	১০
১.৫ সামাজিক মাধ্যমেত প্রচারিত নাটক	১১
২.০ নিতাই-পালীদিহিং অঞ্চলের নাট্যচর্চার ছেত্রত সম্মুখীন হোৱা প্রত্যাহালসমূহ	১২-১৩
৩.০ সিদ্ধান্ত	১৪-১৫
৪.০ উপসংহার	১৬
প্রসংগ সূত্র	১৭
প্রশ্নপত্রী	১৮
পরিশিষ্ট -১ : প্রকল্প প্রস্তুতকৰণের বাবে সমল ব্যক্তিক সোধা প্রশ্নের নমুনা	১৯
পরিশিষ্ট -২ : তথ্য দাতাৰ তালিকা	২০-২১
পরিশিষ্ট -৩ : আলোকচিত্ৰ	২২-২৭

  
 Dr. D. K. Bhattacharya  
 \* M.A. (C.U.), M.Phil.  
 Ph.D. (C.U.), M.Sc.  
 Professor, Department of Bengali,  
 University of Gauhati, Assam, India

## ০.০ প্রস্তাবনা :

নাটক হচে এক প্রকার শক্তিশালী দৃশ্য-শ্রব্য কলা আৰু অত্যন্ত প্রভাবশালী গণমাধ্যম তথা ই সমাজৰ দিকদৰ্শক আৰু দাপোনস্বৰূপ। অসমীয়া নাট্য সাহিত্যৰ ইতিহাসলৈ মন কৰিলে দেখা যায় যে পঞ্চদশ শতকাৰ মাজভাগত শ্রীমন্ত শঙ্কৰদেৱে (১৪৪৯-১৫৬৮) বিভিন্ন লোকনাট্যৰ পৰা সমল সংগ্ৰহ কৰি অসমীয়া নাটকৰ শুভাৰণ্ত ঘটায় আৰু পৰৱৰ্তী সময়ৰ লগত থাপ খোৱাকৈ অসমীয়া নাটকত বিভিন্ন ধাৰাৰ সৃষ্টি হৈছে। যিহেতু সুকুমাৰ কলাসমূহৰ ভিতৰত এটা প্ৰধান শিল্প নাটক। অন্য কলা সমূহতকৈ নাটক সমাজৰ সৈতে গভীৰভাৱে সম্পৰ্কিত। অন্য কিছুমান সাহিত্য যেনে- গল্প, উপন্যাস, প্ৰবন্ধ, কবিতা আদি পাঠকে পাঠ কৰি বা শুনিব বস লাভ কৰিব পাৰে। কিন্তু নাটক পঢ়াৰ লগতে চকুৰে চাই আৰু শুনিও আনন্দ উপভোগ কৰিব পাৰে।

অসমৰ উত্তৰ-পূব দিশত অৱস্থিত শিৱসাগৰ জিলাৰ নিতাই-পানীদিহিং অঞ্চলটো যুগৰ লগত সংগতি ৰাখি বিভিন্ন সময়ত, বিভিন্ন দিশৰ লগতে সাংস্কৃতিক দিশত অতি আগবঢ়া অঞ্চল হিচাপে পৰিগণিত হৈছে। বিশেষকৈ ত্ৰিশৰ দশকতে এই অঞ্চলটোত বিভিন্নজন স্বনামধন্য লোকৰ প্ৰচেষ্টাত নাট্যচৰ্চাই প্ৰাণ পাই উঠিছিল। ত্ৰিশৰ দশকতে অতুল চন্দ্ৰ হাজৰিকাৰ 'শ্ৰীৰাম চন্দ্ৰ' নাটক মঞ্চস্থ কৰা হৈছিল।

পৰৱৰ্তী সময়ছোৱাত কেইজনমান নাট্যপ্ৰেমী লোকৰ সহযোগত বিভিন্ন মঞ্চ নিৰ্মাণ হৈছিল। এনেদৰেই নিতাই-পানীদিহিং অঞ্চলটোত কেইবাটাও স্থায়ী-অস্থায়ী নাট্যমঞ্চ আৰু নাট্যগোষ্ঠী গঠন হয়। বিভিন্নজন নাট পৰিচালকে নাট পৰিচালনা কৰাৰ উপৰিও ব্ৰাম্যমাণ নাট্যদলসমূহেও দৰ্শকৰ অভিভূতিৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰি তিনি-চাৰিখনকৈ ঝুচিসম্পন্ন নাটক দৰ্শকক উপহাৰ দিবলৈ যন্ত্ৰপৰ হৈছিল। ইয়াৰ উৎকৃষ্ট নিৰ্দশন হ'ল 'জ্যোতিকৃপা খিয়েটাৰ' (১৯৭৫)। এনেদৰে পৰৱৰ্তী সময়ছোৱাত নাট্যকৰ্মীসকলে নাটক মঞ্চস্থ কৰি সমগ্ৰ নিতাই-পানীদিহিং অঞ্চলটোৰ নাট্য-সাহিত্যৰ জগতখন ঝীপাল কৰি তোলে। এনেদৰেই বৃহত্তৰ গ্রাম্যাঞ্চলটোত নাট্যচৰ্চাৰ সূচনা হয়।

## ০.১ বিষয়ৰ পৰিচয় :

এই প্ৰকল্পৰ জৰিয়তে সমগ্ৰ নিতাই-পানীদিহিং অঞ্চলৰ নাট্যচৰ্চাৰ ইতিহাসৰ এক অধ্যয়ন কৰিবলৈ লোৱা হৈছে।

## ০.২ অধ্যয়নৰ প্ৰয়োজনীয়তা :

নিতাই-পানীদিহিং শিৱসাগৰ জিলাৰ এক প্ৰাণীয় অঞ্চল। কৃষিৰ সৈতে জড়িত এই বৃহৎ গ্রাম্যাঞ্চলটোৰ কলা-কৃষি চৰ্চাৰ লগতে নাট্যচৰ্চা সম্পৰ্কীয় বহু তথ্য এই অঞ্চলৰ জনসাধাৰণৰ সৈতেও জড়িত হৈ আছে। এই অধ্যয়নৰ জৰিয়তে নাট্যচৰ্চা সম্পৰ্কীয় বহু তথ্য জানিব পৰা যাব। আৰু এই অধ্যয়নে বিদ্যায়তনিক ক্ষেত্ৰত ভৱিষ্যত প্ৰজন্মৰ বাবেও প্ৰযোজনীয় হ'ব বুলি আশা আৰু

১৯৮৪ খ্রিস্টাব্দ  
১৯৮৫ খ্রিস্টাব্দ  
১৯৮৬ খ্রিস্টাব্দ  
১৯৮৭ খ্রিস্টাব্দ

କବା ହେବେ। ଆନହାତେ ଏଣେ ଅଧ୍ୟଯନେ ନାଟୋଚାତ ବର୍ତ୍ତି ସକଳୋକେ ଉଠୁମାହି କବାବ ଥିଲ ଆଛେ। ତଦ୍ପରି ଏଇ ଅଫଲଟୋର ଶୈକ୍ଷିକ ସାଂସ୍କୃତିକ ଆର୍ଥିକ ବୁରୁଙ୍ଗୀ ପ୍ରଗମନର କ୍ଷେତ୍ରୋ ସହାୟକ ହିବ ବୁଲି ଆଶାବାଦୀ।

### ০.৩ অধ্যয়নৰ পৰিসৰ :

অধ্যয়নৰ পৰিসৰ হিচাপে শিৱসাগৰ জিলাত অৱস্থিত নিতাই-পানীদিহিং মৌজা দুটা বাটি  
লোৱা হৈছে। এই অধ্যয়নত মৌজা দুটাৰ অন্তৰ্গত নাটকাৰ, অভিনেতা তথা তেওঁলোকৰ সৃষ্টিকৰ্মৰ  
লগতে নাট্যচৰ্চাত অৰিহণা যোগোৱা নাট শিল্পসকলৰ চমু পৰিচয় আগবঢ়াবলৈ চেষ্টা কৰা হৈছে।  
লগতে নাট্যগোষ্ঠীৰ অৱদান আৰু নাট্যচৰ্চাৰ ক্ষেত্ৰত সন্মুখীন হোৱা প্ৰত্যাহান আদি দিশসমূহক  
সামৰি লোৱা হৈছে।

## ০.৪ অধ্যয়নৰ পদ্ধতি :

এই অধ্যয়নত ক্ষেত্রভিত্তিক অধ্যয়ন আৰু পুথি�্বালৰ পৰা সমল আহৰণ কৰি বৰ্ণনাপূর্ক  
তথা প্রতিহাসিক পদ্ধতিৰ সহায় লোৱা হৈছে।

## ০.৫ পূর্বকৃত অধ্যয়নৰ সমীক্ষা :

D.D.S  
Field Service Bureau  
N.C. Dept. of Health  
Siloam, North Carolina

## ১.০ নিতাই-পানীদিহিং অঞ্চলৰ নাট্যচৰাৰ ইতিহাস:

ନିତାଇ-ପାନୀଦିହିଂ ଅଫଲର ଅନ୍ୟତମ ଶିକ୍ଷାନୂଠାନ ହଲ ନିତାଇପୁଖୁରୀ ଏମ. ଡି. ସ୍କୁଲ ଅର୍ଥାଏ ବର୍ତ୍ତମାନର ନିତାଇପୁଖୁରୀ ମାଧ୍ୟମିକ ବିଦ୍ୟାଲୟ (୧୯୨୪) ଏହି ଶିକ୍ଷାନୂଠାନଥିର ପାରତେ ତ୍ରିଶବ ଦଶକରେ ଅତୁଳ ଚନ୍ଦ୍ର ହଜାରିକାର 'ଶ୍ରୀବାମଚନ୍ଦ୍ର' ନାଟକ ମଞ୍ଚ କରା ହେଲିଲା। ଏହି ନାଟକ ଅଭିନ୍ୟ କରା ବ୍ୟକ୍ତି ସକଳର ଭିତରେ ନାରାୟଣ ଶର୍ମା, ହରି ପ୍ରସାଦ ଶର୍ମା, କମଳଦୈ ପୁଲର ଭୋଗେଶ୍ୱର ଦତ୍ତ, ବାପୁତିଗଡ଼ର ଟୁନିବାମ ଦତ୍ତ, ଜାମିବାର ସଦାନନ୍ଦ କହାରୀ ଆର୍କ ବହରାବାରୀର ଭୂପେନ ଗୈଗେ ବରରା ଅନ୍ୟତମ। ଶ୍ରୀ ବାମଚନ୍ଦ୍ରର ଚରିତ୍ର ଅଭିନ୍ୟ କରି ଭୋଗେଶ୍ୱର ଦତ୍ତଙ୍କ ଦର୍ଶକଙ୍କ ମୁଦ୍ରା କରିଛି।<sup>1</sup> ସମ୍ଭବତ ଚାଲିଶ ଦଶକରେ ଆଗତ ନିତାଇପୁଖୁରୀ ପାରତ ଏଥନ ନାଟ ମଞ୍ଚ ହେଲି ଯି ନାଟକ ସୋଗାରାମ ହଜାରିକାଇ 'ନରକାସୁର' ଚରିତ୍ର ଅଭିନ୍ୟ କରି ବଚନଭଙ୍ଗୀରେ ନିତାଇପୁଖୁରୀ ପାର କପାଇଛିଲ ଇଯାର ଉପରିଓ ସୁଜନ ଭଡ଼ାଚାର୍ଯ୍ୟର 'କାଳାପାହାର', ଚୈଯଦ ଇମତିଯାଜ ଆଲିର 'ଆନାରକଲି', ଲକ୍ଷ୍ୟଧର ଚୌଧୁରୀର 'ବନ୍ଧୁକୁମାର', ଗନେଶ ଚନ୍ଦ୍ର ଗୈଗେର 'କାଶ୍ମୀର କୁମାରୀ', 'ଶକୁନିର ପ୍ରତିଶୋଧ' ଆଦି ପୌରାଣିକ ନାଟକ ନିତାଇପୁଖୁରୀତ କରିବାଲେ କୋଣେ ସୁବିଧା ନଥକା ସମୟତେ ଅଶ୍ୟାରୀଭାବେ ମଞ୍ଚ ତୈୟାର କରି ମଞ୍ଚ କରା ହେଲିଲା। 'ଶକୁନିର ପ୍ରତିଶୋଧ' ନାଟକତ ଶକୁନିର ଚରିତ୍ର ବୁଦ୍ଧିନ୍ଦ୍ରକୁମାର ବାଜଖନିକର ଆର୍କ କୃଷ୍ଣର ଚରିତ୍ର ଶଶୀ ବୁଢ଼ାଗୋହାଇ, ନାରାୟଣ ଶର୍ମା, ମାନିକ ବବା ଆଦିଯେ ଅଭିନ୍ୟ କରି ଦର୍ଶକର ମରା ଭୂଯ୍ସୀ ପ୍ରଶଂସା ଲାଭ କରିଛି।

সেইসময়ত নাট্যজগতৰ লগত বিশেষভাৱে জড়িত ব্যক্তিসকল আছিল ভূধৰ কোঁৰৰ, মানিক বৰা, বুদ্ধিন্দ্ৰকুমাৰ বাজখনিকৰ, ভূপেন গগে বৰুৱা, শশী বুঢাগোহাই, যদু বৰুৱা, নবেন লাহন, দেৱেশ্বৰ দিহিঙ্গীয়া বৰুৱা, ভাৰী বৰুৱা, ফটিক কোঁৰৰ, কমল কোঁৰৰ, দুলেন গগে, লুহিত গগে, হৰি শৰ্মা, কৃপেশ্বৰ গগে, ৰোহিণী বৰা, মঙ্গল দিহিঙ্গীয়া, দীন দিহিঙ্গীয়া, ফটিক শইকীয়া, পুঞ্জ চাংমাই, অকল গগে, তৈতন্য কোঁৰৰ, জগত গগে, উমা বেজবৰুৱা, উপেন কোঁৰৰ, জীৱেশ্বৰ বৰা, সুশীল দত্ত, সাধিবাম শইকীয়া আদি।

ଆশীর দশকত অনুপ হাজৰিকা, দেনিছ হাজৰিকা, বিজয় বৰবৰুৱা, ভবেন গগৈ আদিৰ  
নেতৃত্বত দিহিণীয়া গাঁৰত, 'আলোক নাট্যগোষ্ঠী' জন্ম' আৰু বিনোদ ফুকন, ভূৱন বৰবৰুৱা, স্মৃতি  
হাজৰিকা, কল্পনা বৰবৰুৱা, ৰঞ্জন শৰ্মা, মুকট গগৈ, ৰাজেন দত্ত আদিৰ সহযোগীতাই এই  
অনুষ্ঠানক সবল কৰি তুলিছিল। এই গোষ্ঠীৰ উদ্যোগত 'কপালীম', 'শকুনিৰ প্ৰতিশোধ' নাট মঞ্চস্থ  
কৰা হয়। ইয়াৰ পৰৱৰ্তী সময়ত 'এখন নাটকৰ জন্ম', 'চিৰাজ' কৰাৰ উপৰিও প্ৰায়ে একাংকিকা  
নাট মঞ্চস্থ কৰা হৈছিল। অনুপ হাজৰিকাই 'নেশনেল স্কুল অৱ ডামা'ত অধ্যয়ন কৰি অহাৰ  
পাচত সম্প্রতি অভিনয় আৰু পৰিচালনাৰ উপৰিও চলাচ্ছি জগততো নিজৰ প্ৰতিভাৰ পৰিচয়  
দিবলৈ সক্ষম হৈছে।

ଦିବଲେ ସଙ୍କଳମ ହେବେ।  
ବହୁବାବୀତ ୧୯୫୫-୫୬ ତ 'ଡ୍ରୋଗପର୍ବ', 'ଅଭିମନ୍ୟ ବଧ' (୧୯୫୬-୫୭) ତ 'କୁମର ହରଣ' ଆର୍  
ମୃଧାବ ବୁଦ୍ଧିକୁମାର ବାଜଥନିକର, ବରବାୟନ ଭୂପେନ ଗୈଗ ବରରା ଆର୍ ଗୋବାଙ୍ଗ ବାଜଥନିକର  
ପରିଚାଳନାତ ମୁଖ୍ୟ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିଛିଲ ତିଳେଶ୍ଵରୀ ଗୈଗ, ଅଞ୍ଚଳ ଗୈଗ, ଦିବ୍ୟ ଗୈଗ, ବଜନା ବରା, ଅନିଲା  
ଗୈଗ, ପୁତ୍ରଲୀ ଗୈଗ, ଅଞ୍ଜଳି ଗୈଗ ଆଦିଯେ। ଏତିଯାଓ ପ୍ରତେକ ବଚର ବହୁବାବୀତ ଭାଓଳା ଅନୁଷ୍ଠିତ ହ୍ୟା

বহুবাবীত মঞ্চ কৰা 'শকুনিৰ প্ৰতিশোধ' নাটৰ শকুনিৰ চৰিত্ৰত বুদ্ধিমূৰ্তি বাজখনিকৰে অভিনয় কৰি দৰ্শকক মুঞ্ছ কৰাই নহয় তেওঁ দৃষ্টাৰ পৰিচয়ো দিছিল আৰু এই নাটখনিকে ১৯৭০ চনত পাৰলিগুৰিৰত কৰা হৈছিল। ১৯৮২ চনত পহখোৱা খেলপথাৰত 'শকুনিৰ প্ৰতিশোধ' নাট মঞ্চ কৰা হয়। এই নাটত শকুনিৰ চৰিত্ৰত বাহল গোহাই যথেষ্ট সমাদৰ পোৱাৰ উপৰিও বিভিন্ন চৰিত্ৰত নিৰ্মল বৰা, যতীন বৰা, ভদ্ৰেশ্বৰ গণেশভ গণে, কুকিল বৰুৱা আদিৰ অভিনয় আকৰ্ষণীয় আছিল।

পহখোৱা প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ত ১৯৮৭ চনত ডিচেম্বৰ মাহত 'কুশল কোঁৰৰ', 'আতামণি' আৰু ১৯৮৮ চনত ৰামেশ্বৰ কোঁৰৰৰ বচনা, চাৰু কোঁৰৰে নাট্যৰূপ দিয়া আৰু অজিত কোঁৰৰ আৰু নিখিল চাংমাইৰ পৰিচালনাত 'কুস্তকণ' নাট মঞ্চ কৰে।<sup>১</sup>

### ১.১ নিতাই-পানীদিহিং অঞ্চলৰ নাট্যানুষ্ঠানসমূহ :

নাট্যচৰ্চাত কেৱল নাট্যমঞ্চ সমূহেই যে সহায়ক হৈছে এনে নহয়, সমগ্ৰ অসমৰ গাঁৱে-ভূফে থকা নামঘৰ আৰু শিক্ষানুষ্ঠান সমূহেও বিপুল অৰিহণা যোগাইছে। অসমত নামঘৰ সমূহেই আছিল নাট্যচৰ্চাৰ কঠিয়াতলি স্বৰূপ অৰ্থাৎ প্ৰথম ৰসমঞ্চ।

অতীজৰে পৰা মহাপুৰুষসকলৰ তিথি বা উৎসৱ আদিত গাঁওবিলাকত প্ৰায় ভাওনা কৰা হৈছিল। ঠায়ে ঠায়ে অৱশ্যে পৌৰাণিক বা ধৰ্মমূলক নাটক কৰা কথাও শুনিবলৈ পোৱা যায়। নিতাইপুখুৰীৰ শ্রীমন্ত শক্তিৰ নামঘৰত 'বাহকৰ মুক্তিলাভ' নামৰ ভাওনা কৰা হৈছিল। ইয়াৰ উপৰিও 'ৰঞ্জিতৰ ধৰ্ম পৰীক্ষা', 'শিবিৰ বাজৰ ধৰ্ম পৰীক্ষা' আদি ভাওনা প্ৰদৰ্শন কৰিছিল।

নিতাইপুখুৰীৰ শ্রীমন্ত শক্তিৰ নামঘৰত 'চিৰাঙদা', 'কুৰক্ষেত্র', 'বক্ষকুমাৰ', 'নগা-কোঁৰৰ', 'ৰজা হৰিচন্দ্ৰ' আদি নাটৰ অভিনয় হৈছিল। চিৰাঙদাৰ নাটকত বক্রবাহনৰ চৰিত্ৰত বজনীকান্ত দওই আৰু অঙ্গুলৰ চৰিত্ৰত লোকনাথ গোৱামীয়ে সুন্দৰ অভিনয় কৰি বাইজৰ সমাদৰ লাভ কৰিছিল। ইয়াৰ বাহিৰেও 'অজাত শক্ত', 'চিৰাজ', 'ৰাংচালী-ৰঙিলী', 'শকুনিৰ প্ৰতিশোধ', নিখেজ, পৰিৱৰ্তন, আদি নাট অভিনয় কৰি আৰু নাটকৰ লগত বিশেষভাৱে জড়িত হৈ অনেক শিল্পীয়ে নাট্যচৰ্চা অব্যাহত বাধিছিল। সেইসকলৰ ভিতৰত বজনীকান্ত দও, কনক কোঁৰৰ, ফণী দও, ভোলা কোঁৰৰ, বৰমা চেতিয়া, হেম বৰা, টুনিবাম চেতিয়া, ভোলা দও, দেৱ গোহাই, নাৰায়ণ শৰ্মা, লোকনাথ গোৱামী, চেতিয়া, হেম বৰা, টুনিবাম চেতিয়া, ভোলা দও, দেৱ গোহাই, নাৰায়ণ শৰ্মা, ফটিক শইকীয়া, নিত্যানন্দ শৰ্মা, হৰি শৰ্মা, জগত গণে, বৰেশ্বৰ গণে, ফণী কোঁৰৰ, নৰেন লাহন, ফটিক শইকীয়া, বোহিনী বৰা, আদি। সাধিৰাম শইকীয়াৰ সহযোগিতা আৰু প্ৰায় বিলাক নাট ভাওনাৰ পৰিচালনাত ৰেহিনী বৰা, আদি। সাধিৰাম শইকীয়াৰ পালন কৰিছিল।

বজনীকান্ত দওই গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা পালন কৰিছিল।  
নিতাইপুখুৰীৰ উচ্চতৰ মাধ্যমিক বিদ্যালয়ত ১৯৫০ ৰ পৰা ৬০ চন মানৰ ভিতৰত 'কুশল কোঁৰৰ', গনেশ চন্দ্ৰ গণেৰ 'কাশ্মীৰ কুমাৰী', 'সতীৰ তেজ', 'অজাত শক্ত' নাট মঞ্চ কৰা হৈছিল। বিশেষকৈ সৰস্বতী পূজা উপলক্ষে সেই সময়ছোৱাত এই নাট কৰা হৈছিল।

*Dinesh*

১১.৬.১৩  
১১.৬.১৩  
১১.৬.১৩

ষাঠীৰ দশকৰ মাজভাগলৈকে নিতাইপুখুৰী উচ্চতৰ মাধ্যমিক বিদ্যালয়ত ওখন ভাওনা প্ৰদৰ্শন হৈছিল। সাধিবাম শইকীয়াৰ তৎপৰতা আৰু শিক্ষকসকলৰ সহযোগিতাত প্ৰথম ভাওনাথন বিদ্যা হাজৰিকাৰ নেতৃত্বত কৰা হৈছিল। ভাওনাৰ নাম 'মৈৰাবাহৰ উপাখ্যান', 'কালধূমা প্লেছৰ পৰাজয়, মুওাসুৰ বিবাহ', দ্বিতীয়খন 'ধৰ্মপালৰ বিশুয়জ্ঞ' আৰু তৃতীয়খনৰ নাম 'অজনৰ দৃষ্টিদান শনিৰ প্ৰতিজ্ঞা পূৰণ জল-জপাসুৰ বধ'। বিদ্যালয়ৰ শিক্ষকসকলে পৰিচালনা কৰা আৰু নৱম, দশম শ্ৰেণীৰ ছাত্ৰসকলে অঞ্চলটোৱৰ ৰাইজসকলকো আকৰ্ষণ কৰিছিল। ইয়াৰে শেষৰখন নাটক হেম চেতিয়া, গোপী ফুকন, থগেন বৰা, মনোৰঞ্জন গণে আৰু অনেকজনে ভাৱীয়া আৰু শৰৎ বৰা বায়ন আছিল। সেই সময়ছোৱাত বিদ্যালয়সমূহত নিয়মীয়াকৈ একাংকিকা নাটক প্ৰতিযোগিতা অনুষ্ঠিত কৰা হৈছিল।

## ১.২ নিতাই-পানীদিহিং অঞ্চলৰ উল্লেখযোগ্য নাট্যগোষ্ঠী

### আৰু নাট্যমঞ্চসমূহৰ পৰিচয় :

নাট্যচৰ্চাৰ লগত নাট্যমঞ্চ বা ৰংগমঞ্চ ওতঃপ্ৰোতভাৱে জড়িত। নাটক এখনৰ বিকাশৰ বাবে নাট্যগোষ্ঠী আৰু ৰংগমঞ্চ সমূহৰ ভূমিকা অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ। নিতাই-পানীদিহিং অঞ্চলটোত নাট্যচৰ্চাৰ পৰিৱেশ এটি সুস্থিৰ ৰূপত গঢ় লৈ উঠাত 'ৰূপজ্যোতি' নামেৰে ভ্ৰাম্যমাণ নাট্যদল এটা গঠন হ'ল যদিও পাঁচমাহ মানৰ ভিতৰতে দলটো ভাগিল। পৰৱৰ্তী সময়ছোৱাত ডৰ্সৰধৰ নেওগ আৰু লুহিত চন্দ্ৰ শইকীয়াৰ প্ৰগতিশীল চিন্তা-চৰ্চাই নিতাইপুখুৰী অঞ্চলৰ নাটক আন্দোলনক এটি সুন্দৰ গতি দিয়াত যথেষ্ট সহায় কৰিছিল। এনেদৰেই নিতাইপুখুৰী অঞ্চলটোত নাট্যচৰ্চাই ব্যাপক জনপ্ৰিয়তা অৰ্জন কৰিবলৈ সকলম হৈছিল। হেমচন্দ্ৰ দেৱ গোস্বামী মহাবিদ্যালয় প্ৰেক্ষাগৃহত 'আকাশৰ ৰং' নাটক বৰজনীকাণ্ঠ দত্তই অমৰ চৰিত্ৰত আৰু আৰতী তামূলীয়ে মমতাৰ চৰিত্ৰত অভিনয় কৰিছিল। ১৯৭৫ চনত কলেজ, স্কুলৰ শিক্ষক আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ সহযোগত ডৰ্সৰধৰ নেওগৰ ত্ৰিতীয়সিক নাট 'পৰিৱৰ্তন' মঞ্চস্থ কৰা হৈছিল। 'বাঘ' নামৰ আন এখন নাটক বাঘৰ চৰিত্ৰত অভিনয় কৰি ফটিক দত্তই দৰ্শকক যথেষ্ট আমোদ দিছিল। এই মহাবিদ্যালয়ৰ মঞ্চতে অভিনীত ডৰ্সৰধৰ নেওগৰ পৰিচালনাত প্ৰফুল্ল বৰুৱাৰ 'সাঁকো' নাটৰ অভিনয় বলিষ্ঠ আৰু আকৰ্ষণীয় আছিল। ইয়াৰ উপৰিও মহাবিদ্যালয়ৰ ৰূপালী জয়ন্তীত 'মোৰ আই' নাটক অভিনীত হৈছিল। কলেজৰ বাৰ্ষিক খেল-ধৰ্মালিত নিয়মীয়াকৈ একাংকিকা নাটক প্ৰতিযোগিতাত পূৰ্বতে অনুষ্ঠিত কৰা হৈছিল। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে পৰৱৰ্তী সময়ছোৱাতো দুই-এখন পূৰ্ণাঙ্গ নাট প্ৰদৰ্শন কৰিছে।

নিতাইপুখুৰীত বৰ্তমান যি ঠাইত 'ৰাজছৰা ভৱন' নিৰ্মাণ কৰা হৈছে, সেই ঠাইতে 'সংস্কৃতি সংঘ' নামেৰে এটি অনুষ্ঠান আছিল আৰু ইয়েই নিতাইপুখুৰী বিশাল অঞ্চলটোৰ ৰাইজৰ সাহিত্য সংস্কৃতিৰো কেন্দ্ৰ আছিল। এই অনুষ্ঠানৰ কেইবাটাও বিভাগ আছিল, সকলো বিভাগৰ কাম কাৰ্যালয়ৰ অভাৱত সংস্কৃতি সংঘতে চলিছিল। সেয়েহে অঞ্চলটোৰ ৰাইজৰ সহযোগত গীত-মাত, নাচ-গান,



ଭାଓନା, ଥିୟେଟୋର ଆଦି କବାର କାର୍ଯ୍ୟସୂଚୀ ଏହି ସଂସ୍କୃତି ସଂଘତେ ଆଁଚନି ପଥଣ କରା ହେଛିଲା। ମେଇ ଅନୁପାତେ ଏହି ସଂଘତେ ସଂଗୀତ ବିଦ୍ୟାଲୟର କାମ ପୂର୍ଣ୍ଣଗତିତ ଚଲିଛି। 'ଦମ୍ୟତ୍ତୀ', 'ଶକୁଣ୍ଠଳା', 'ନିମାତି କନ୍ୟା' ଆରୁ 'ବଜା-ହରିଚନ୍ଦ୍ର' 'ଶ୍ରୀ-ନାଟିକା'ର ଆଖରା ଚଲାଇ ଥାକୋତେ ଆରୁ ଦୁଖନ ନାଟକ ଉତ୍ସବରେ ନେଓଗର ପ୍ରତିହାସିକ ନାଟ 'ପରିବର୍ତ୍ତନ' ଆରୁ 'ଆକାଶର ବଂ' ଲୈ ସଙ୍ଗୀତ ବିଦ୍ୟାଲୟର ସାହାଯ୍ୟରେ ନାଟ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରେ। ପରରତୀ ସମୟଛୋରାତ ଏହି ନାଟ ଦୁଖନକେ ଲୈ ଶିରମାଗର ଜିଲ୍ଲାର ଭିତରତେ ନାଟ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରି ବାଇଜର ପରା ପ୍ରଶଂସା ଲାଭ କରିଲେ। ମେଇ ସମୟଛୋରାତ ଉପଦେଷ୍ଟୋ ବଜନୀକାନ୍ତ ଦତ୍ତ, ନିତ୍ୟାନନ୍ଦ ଶର୍ମୀ ଆରୁ ସାଧିରାମ ଶଇକୀଯାଇ ଏହି ନାଟ୍ୟଦଲଟିକ ଜୀଯାଇ ବ୍ୟାବର ଦାୟିତ୍ୱ ଗୋଲାପ ବବଗୋହାଇକ ଅର୍ପଣ କରି ନାଟ୍ୟଦଲଟିବି 'ଜ୍ୟୋତିରପା' ନାମକବଣ ବଜନୀକାନ୍ତ ଦତ୍ତଙ୍କ ଦେଇ କରେ । ପ୍ରକୃତାର୍ଥତ 'ଜ୍ୟୋତିରପା'ର ଜଳ୍ମ ବହୁ କେଇବର୍ଷର ଆଗର ପରାଇ ହେଉଥିଲା ।

জ্যোতিকৃপাৰ প্ৰথম অভিনেতা-অভিনেত্ৰী তথা এই দলৰ লগত বিশেষভাৱে জড়িত  
ব্যক্তিসকল হ'ল - ৰজনীকান্ত দত্ত, নিত্যানন্দ শৰ্মা, সাধিবাম শইকীয়া, উমুৰুধৰ নেওগ, গোলাপ  
ৰৱগোহাই, ইন্দ্ৰেশ্বৰ গণে, ৰাসাল শৰ্মা, জগত গণে, অপূৰ্ব দত্ত, লক্ষণ চেতিয়া, বিপিন দত্ত, অজিত  
কোঁৰৰ, বিনন্দ দত্ত, বীৰেন চেতিয়া, তৰণ চেতিয়া, সপোন মাধুৰী দত্ত, ইন্দ্ৰেশ্বৰ দত্ত, বীনা দত্ত,  
দীপা শৰ্মা, পূর্ণিমা গণে, প্ৰিয়লতা দত্ত, মামনী গোহাই, ডামলী নেওগ, সন্ধ্যা গণে, নুমলী চেতিয়া,  
কুমলী গণে, বন্ধি বেজৰুৱা, গোপাল কৈৰী, আৰতি তামুলী বৰগোহাই আদি। এই শিল্পীসকলৰ  
উপৰিও স্থানীয় ব্যক্তিয়ে দলটিৰ সফলতাত অৰিহণা যোগাইছিল।<sup>১</sup>

১৯৭৫ চনৰ পৰা গোপাল বৰগোহাইৰ ব্যক্তিগত প্ৰচেষ্টাত সুন্দৰ আৰু মন পৰশা হৈ উঠা 'জ্যোতিৰ্কপাই' আছিল উজনি অসমৰ একমাত্ৰ ব্ৰাহ্মমাণ নাট্যদল। নামনিৰ অন্যান্য ব্ৰাহ্মমাণ নাট্যদলৰ লগত সমানে কেৰ মাৰিব পৰাকৈ জ্যোতিৰ্কপাক সজাই তুলিবলৈ তেওঁ যৎপৰোনাস্তি চেষ্টা কৰিছিল। উন্নতমানৰ মঞ্চৰ ব্যৱস্থাৰ অভিনয় আৰু কাৰিকৰী কৌশলৰ ক্ষেত্ৰত সদা সচেতন গোলাপ বৰগোহাই প্ৰচেষ্টাত 'জ্যোতিৰ্কপাই' জনপ্ৰিয়তা অৰ্জন কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল। প্ৰায় তেইশ বছৰ ধৰি গোলাপ বৰগোহাইৰ প্ৰযোজনাত 'জ্যোতিৰ্কপাই' সমগ্ৰ অসমতে নিজৰ চিনাকি দিবলৈ সক্ষম হ'ল। কিন্তু ১৯৯৯ চনত গোলাপ বৰগোহাইৰ মৃত্যুৰ পিছত তেওঁৰ ত্যাগ, কষ্ট আৰু সুন্দৰ মনটোৱ জলষ্ঠ সাক্ষী জ্যোতিৰ্কপাক হাতত তুলি ল'লে তেওঁৰ সহধমিনী আৰতি তামূলী বৰগোহাঁয়ে। তেওঁ জ্যোতিৰ্কপাৰ জ্যোতিক অলপো ম্লান হ'বলৈ নিদি যৎপৰোনাস্তি ইয়াৰ উত্তৰণৰ চেষ্টা কৰিছিল। জ্যোতিৰ্কপাই সাহিত্য-সংস্কৃতিৰ পথাৰখন আগতকৈ উৰ্বৰা কৰি নাট্যচৰ্চাত যথেষ্ট বৰঙণি যোগাইছিল। ৰূপালী জয়ন্তী বৰ্ষ অতিক্ৰম কৰা জ্যোতিৰ্কপা সেইসময়ত অপৰাপা হৈ জিলিকি উঠিছিল। এনেদৰেই জ্যোতিৰ্কপাই ২০১১ বৰ্ষলৈকে দৰ্শকৰ সমাদৰ লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল। সুন্দীৰ্ঘ ছয়ত্ৰিশটা বছৰ জ্যোতিৰ্কপাই অতিক্ৰম কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল।

*D.L.S.*  
Signed at the time received  
12-6-1941  
College Park, Maryland

জ্যোতির্বপার পাছতে নাটো চিষ্টা আৰু চঢ়াক ক্ৰিয়াশীল কৰি তুলিবলৈ ১৯৭৭ চনত স্থানীয় শূৰক চাৰু কোঁৱৰৰ নেতৃত্বত গঠন হ'ল 'মঞ্জেয়োতি' নাট্যগোষ্ঠী। মঞ্জেয়োতিৰে মৰাণ, বিশ্বনাথ চাৰিআলি, ধেমাজি আদি ঠাইত এই গোষ্ঠীয়ে ৰাজ্যিক ভিত্তিত অনুষ্ঠিত কৰা প্ৰতিযোগিতাত অংশগ্ৰহণ কৰিছিল।

মঞ্জেয়োতিক সজাই তোলা শিল্পীসকল আছিল- চাৰু কোঁৱৰ, শৰৎ কোঁৱৰ, অনিল শইকীয়া, প্ৰমোদ কোঁৱৰ, নৰেন গণে, অলি আহমেদ, পৰাগ গণে, বাহুল গোহাই, নিৰ্মল বৰা, প্ৰমোদ গোহাই, চিৰঝীৰ গোহাই, যদু গণে, ফটিক দত্ত, সুবোধ কোঁৱৰ, অৰূণ গোহাই, বুদ্ধেশ্বৰ গণে, পূৰ্ণানন্দ গণে, নিৰ্মল চেতিয়া, কেশৱ বৰা, হৰেশ সোণোৱাল, প্ৰসাদ দত্ত, হামিদুল্লা আহমেদ, শিশুলীলা কোঁৱৰ, দিষ্টী কোঁৱৰ আৰু মঙ্গু কোঁৱৰ ইত্যাদি। পৰৱৰ্তী সময়ছোৱাত এই নাট্যগোষ্ঠী নিচিহ্ন হৈ গ'লেও ই অনেক লোকৰ মনত সাঁচ বহুবালে আৰু অনেক লোকৰ জীৱনত সাংস্কৃতিক ৰুচিবোধৰ জন্ম দিলো। কেইবছৰমান পাছত মঞ্জেয়োতিব নেতৃত্বত গ্ৰহণ কৰা নাট্যকাৰ, পৰিচালক তথা অভিনেতা চাৰু কোঁৱৰ আৰু স্থানীয় শূৰক নজিৰ হচ্ছেইনে 'আৰোহন' নামৰ এটি ভ্ৰাম্যমান নাট্যদল গঠন কৰিলে ১৯৯৮ চনত। এইদৰে চাৰিথন নাটক ক্ৰমে 'অশান্ত পথীৰ কাকলি', 'ফুলনদেৱী', 'মহাঘাটিকৰ মুখা', আৰু 'বলীয়া হাতী'। উক্ত নাটক কেইখন লৈ শিৱসাগৰ জিলাৰ ভিতৰতে তিনিমাহৰ ভিতৰত এঘাৰটা প্ৰেক্ষাগৃহত নাট প্ৰদৰ্শন কৰি সেই বৰ্ষৰ বাবে নাট সামৰে।

'আৰোহন '(১৯৯৮)ক সজাই তোলা শিল্পীসকলৰ ভিতৰত চাৰু কোঁৱৰ, প্ৰশান্ত কোঁৱৰ, বিনোদ কোঁৱৰ, জয়লতা লাহন, কুশল দত্ত, তপন বৰগোহাই, প্ৰদীপ চেতিয়া, পুলিন সন্দিকৈ, নৱ বিনোদ কোঁৱৰ, জয়লতা লাহন, কুশল দত্ত, তপন বৰগোহাই, প্ৰদীপ চেতিয়া, পুলিন সন্দিকৈ, নৱ ফুকন, জগন্নাথ ৰাজখনিকৰ, তুলিকা দত্ত, সন্ধ্যাৰাণী ৰাজখনিকৰ, নাজমা বেগম, দীপা দুৱৰা, জানমণি গণে, মীনা দত্ত, ৰেখা পুষ্পা দত্ত, অতুল কোঁৱৰ, সঞ্জয় দত্ত, প্ৰাঙ্গল শৰ্মা, সুজিত হাজৰিকা, ভক্ত ৰাজখনিকৰ, ফনীধৰ সন্দিকৈ আদিয়ে আৰোহণক সজাই তুলিছিল আৰু শিল্পী সৃষ্টি কৰাই এই উদ্দেশ্য আছিল।

আৰোহন নাট্যদলটিয়ে পৰৱৰ্তী সময়ছোৱাত 'আলোড়ন' নাম ল'লে আৰু প্ৰযোজকৰ দায়িত্ব বহন কৰিলে নজিৰ হচ্ছেইন, প্ৰশান্তজিৎ চেতিয়া আৰু অতুল কোঁৱৰে। আলোড়নৰ শিল্পী সকল হ'ল- প্ৰীতম গণে, বছিদ হাজৰিকা, দেৱজিৎ গণে, মানস প্ৰতীম বুচাগোহাই, পুলিন সন্দিকৈ, পলী গণে, দীপা দুৱৰা, বুলি গণে, সঞ্জয় দত্ত, জানমণি গণে আদি। ফটিক লাহন আৰু সুনীল বৰা আছিল দলটিৰ প্ৰতিনিধি। প্ৰায় ছহমান নাট প্ৰদৰ্শন কৰিব পাছতে এই দলটিও ভংগ হ'ল।

১৯৯৯ চনত নিতাইপুথুৰীত 'জঙ্গম' নাট্যগোষ্ঠী নামেৰে এটা অনুষ্ঠান গঠন কৰা হৈছিল। নাট ঠায়ে ঠায়ে কৰা হৈছিল। মহেন্দ্ৰ বৰ্থাকুৰৰ 'মোৰ আই' নাটখনি বিশু বাভা দিৱসত ন-হাটৰ টেকন তামুলী' ধৰে বাইজৰ সহযোগত আৰু 'টেকন তামুলী' ধৰে বাইজৰ সহযোগত 'জঙ্গম' নাট্যগোষ্ঠীয়ে স্থানীয় বাইজৰ সহযোগত আৰু 'টেকন তামুলী'

*Dhr*  
Fifteen days  
12-6-19  
Tulu-National Standard

ନାଟ ମଞ୍ଚ କରିଛିଲ। ଜୁମ ନାଟ୍‌ଗୋଡୀର ଶିଳ୍ପୀଙ୍କଳ ହାଲ- ତମ ବରଗୋହାଇ, ବାଜେନ ଦତ୍ତ, ଦୀପକ ଦତ୍ତ,  
ଜୟନ୍ତ ଲାହନ, ଅନୁପ ବର୍ଠାକୁବ, ନର ଫୁକନ, ତୁଲିକା ଦତ୍ତ, ଶୈଲେନ ଦତ୍ତ, ଦିବ୍ୟ କୋର୍ବ, ମୁକୁଟ ଗୈ,  
ଦେବବ୍ରତ ଗୈ, ଦେବ ଦିହିଣୀଯା ଆଦି।

ବଜାବାରୀର ଜାମିବା ଗାଁରୁ ସେଉଜୀ କଳା ସଂଘ ଗଡ଼ ଲୈ ଉଠିଛିଲା। ଅର୍କପ ସୋଗେରାଲକେ ପ୍ରମୁଖ କବି ମହିତାନୁବାଗୀ ବାକ୍ତିର ପ୍ରଚେଷ୍ଟାତ ଗଡ଼ ଲୋଭା ଏହି ସଂଘର ଉଦ୍ୟୋଗତ କେଇବା ବହରୋ ନାଟ ପ୍ରଦର୍ଶନ ହେଲା। ପରଭାତୀ ସମୟତ ୧୯୯୯ ଚନତ ସଭାପତି ଗୋଲାପ ମିଲି ଆର୍କ ସମ୍ପାଦକ ଲୁହିତ ପାଂଗିଙ୍ଗ ନେତ୍ରଭବ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ନାଟ୍‌ଗୋଟୀ ଗଠନ ହେଯ । ଲକ୍ଷ୍ୟଧର ଟାଯେ ଆର୍କ ଲୁହିତ ପାଂଗିଙ୍ଗ ନାଟ ରୂପାଳା କବି ଅଭିନ୍ୟ କରୋରାଇ ଯୁରକ-ଯୁରଭୀ ମକଳକ ପ୍ରେବଣା ଯୋଗାଇଛିଲା । ତଦୁପରି ୧୯୯୨ ଚନ ମାନତେ ବଜାବାରୀତ ବାମେଶ୍ଵର କୋର୍ବର ପୂର୍ଣ୍ଣାଂଗ ନାଟ 'ଯୁଗମ୍ଭଷ୍ଟା ଶଂକରଦେବ' ଅଭିନୀତ ହେଲିଲ, ଶାଠିର ଦଶକତ ସାଧନ ଚୁକତ ମଞ୍ଚ କବା ହେଲିଲ ଅଭ୍ୟ ଡେକାବ 'ବଞ୍ଚିତା'ନାଟ ।

ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟତ ନିତାଇ ନାଁ ଜାନ କୋର୍ବ ଗାଁରତ ଚାରୁ କୋର୍ବର ନେତୃତ୍ବରେ ଗର୍ଥନ ହୋଇଲା 'ପ୍ରଗତିଶୀଳ ଯୁଦ୍ଧ' ମଧ୍ୟରେ 'ସାଁକୋ', 'କୁଶଲ କୋର୍ବ' ଆରୁ ବାମେଶ୍ଵର କୋର୍ବର 'ସତ୍ୟାଗ୍ରୀ ଜୟମତୀ' ନାଟକ କରାର ଉପରିଓ କୋର୍ବ ଗାଁରତ ପରା ଗୈ ଆମଣ୍ଡର ଆରୁ ଗଡ଼ଗାଁରତ ଚରୋଟି ଶ୍ଵର କବିଚିହ୍ନାଙ୍କିରଣ କରିଛି।

ବାପୁତିଗଢ଼ିତ ଅତୀଜରେ ପରା ଭାଓନାର ପ୍ରଭାର ଅଧିକ ହ'ଲେଓ 'ଆଖିଲ ନାମ' ଆକୁ ଏଥିନ ମୂର୍ଣ୍ଣଙ୍ଗ ନାଟ ଅଭିନ୍ୟ ହୋଇବା କଥା ଜଳା ଯାଏଇ ନ-ହାଟର ମହେନ୍ଦ୍ର ବର୍ଷଠାକୁବର ପୂଜାର ଫୁଲ', ଗୋହାଇ ଗାଁରତ ପୂଜାର ଫୁଲ', ନାଓପରାତ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ, ନେମୁକୁବରତ ୧୯୯୩ ଚନ ମାନତେ ପୂଜାର ଫୁଲ' ଆକୁ ୧୯୯୪ ଚନତ ବିଶ୍ୱ ବାଭା ଦିଵସତ ଆମି ସ୍ବପ୍ନାତୁର', ଦିହିମୁଖତ ବାମେଶ୍ୱର କୋର୍ବର 'ବିପ୍ଲବୀ ନିଶା' ଆକୁ ପାବଲିଗୁରିତ 'ଯୁର ସଂଘ'ଇ ଚାକୁ କୋର୍ବର ମୂର୍ଣ୍ଣଙ୍ଗ ନାଟ 'ବାମବାଜ୍ୟ' ମଞ୍ଚରେ କରିଛିଲା।

উল্লেখযোগ্য যে নাট্যাভিনয় চর্চার পরিচালনাৰ দায়িত্ব গ্ৰহণ কৰি ১৯৩০-৩২ চন মানতে নটসূৰ্য ফণী শৰ্মাই দিহঙ্গীয়া গাঁৱলৈ আহিছিল আৰু তেতিয়াৰ পৰাই শাঠি দশকৰ শেষলৈ দিহঙ্গীয়া গাঁৰত নাটচৰ্চা অব্যাহত থাকে। ত্ৰিশ খনৰো অধিক নাট নামঘৰ আৰু পথাৰত নিৰ্মিত অস্থায়ী মঞ্চত অভিনয় কৰা হৈছিল। কালিৰাম বৰা, দেবেন হাজৰিকা, বদন গৈগৈ, নন্দী শইকীয়া, লোকনাথ বৰুৱা, জিতাই হাজৰিকা আদি বহজনে বিশ্বাষৰ বিলাকত নাটক কৰা শুনা যায় আৰু এই পৰম্পৰা পাছতো বহু বছৰলৈ চলিছিল।

ନାଟ୍ର ପ୍ରତି ଦୂର୍ଲତାର ବାବେଇ ହୁକ ବା ଭାଷା-ସାହିତ୍ୟ-ସଂସ୍କତି ଚଢ଼ାର ବାବେଇ ହୁକ ଅତି ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦିନର ପରା ଏହିବୋରର ଚଢ଼ା ଚଲି ଆହିଛେ । ଅଞ୍ଚଳଟୋର ପ୍ରାୟବିଲାକ ଗାଁରତେ ନାଟ୍-ଭାଓନା ଆଦି ଅନୁଷ୍ଠିତ ହେଛିଲା । ନିତାଇପୁଖୁରୀର ଦିହିନ୍ତୀଯା ଗାଁରତ କାଲିବାମ ବରାବ ନେତୃଷ୍ଠତ 'ବାମ ବିଜ୍ୟ' ନାଟ୍ ମନ୍ତ୍ର କରି ବାମର ଚରିତ୍ର କାଲିବାମ ବରା, ବାଲିର ଚରିତ୍ର ଦିପେଶ୍ଵର ବରରା ଆର୍କ ସୁଗ୍ରୀରର ଚରିତ୍ର, ପୋରାଲ ଫୁକନେ ଅଭିନ୍ୟ କରା କଥା ଶୁଣିବାଲୈ ପୋରା ଯାଯୁ । ଦିହିନ୍ତୀଯା ଗାଁରତ 'ଲାଚିତ ନାଟ୍ସଂଘ' ଆର୍କ 'ତର୍କଣ' ନାଟ୍ସଂଘ ଜନ୍ମ ହେଛିଲା ।

পৰৱৰ্তীসময়ত ২০০৪ চনত নিটাইপুখুৰীত নাটকৰ কৰ্মশালা অনুষ্ঠিত কৰি যুৱক-যুৱতীসকলক  
নাটক শিক্ষা দিয়া হয়। এই অঞ্চলৰে উদীয়মান যুৱতী মিনাঙ্কী দওই সম্প্রতি ব্ৰাম্যমাণ তথা দূৰদৰ্শনত নাটকৰ  
অভিনয় কৰি নিজৰ পাৰদৰ্শিতা প্ৰদৰ্শন কৰিছে।<sup>১০</sup> নিটাইপুখুৰীত গড় লৈ উঠা নাট্যানুষ্ঠান বিলাকৰ পৰাই  
তেওঁ অনুপ্রাণিত। নিটাইপুখুৰীৰ জনপ্ৰিয়তা লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হোৱা আন দুগৰাকী নাটককৰ্মী হ'ল পাকিজা

বেগম আৰু অনুপ হাজৰিকা। তেওঁলোক ৰাষ্ট্ৰীয় নাট্য বিদ্যালয়ৰ মাতক আৰু ৰাষ্ট্ৰীয় পৰ্যায়ত নাটক আৰু কথাচৰিত অভিনয় কৰিছে। বিশেষকৈ হোমেন বৰগোহাঞ্জিৰ 'মৎস্যগন্ধা'ৰ নাট্যকপ তেওঁলোকৰ সাৰ্থক নাট্যকৰ্ম।

গতিকে দেখা গ'ল নিতাই-পানীদিহিং প্ৰায় ঠাইতে ত্ৰিশৰ দশকৰ পৰা বৰ্তমানলৈকে নাট্যচৰ্চা চলি আছে। নিয়মীয়া অনুশীলন হ'লে এই অঞ্চলৰ যুৱক-যুৱতীসকলে অদূৰ ভৱিষ্যতে নাট্য চৰ্চাৰ দিশত আগুৱাই যাবলৈ সন্ধম হ'ব বুলি ক'ব পাৰি। এই অঞ্চলৰ অনেক প্ৰতিশ্ৰুতি সম্পন্ন যুৱক-যুৱতীৰ প্ৰচেষ্টাত বিভিন্ন নাটক বৰ্তমানেও মফস্ব হৈছে।

### ১.৩ নিতাই-পানীদিহিং অঞ্চলৰ নাটক আৰু নাট্যকাৰসকলৰ অৱদান :

নিতাই-পানীদিহিং অঞ্চলত প্ৰথম অৱস্থাত পৌৰাণিক নাটক আৰু অংকীয়া নাটৰ প্ৰচলন আছিল। পৰৱৰ্তী সময়ছোৱাত পানীদিহিং অঞ্চলৰ বহুবাবাৰী নিবাসী ভূপেন গণ্ডেয়ে নিজা প্ৰচেষ্টাত কেইবাখনো নাট লিখি পৰিচালনা কৰাৰ উপৰিও অভিনয় কৰিছিল। তেখেতৰ নাটসমূহৰ ভিতৰত 'অজুনৰ লক্ষ্যভেদ', 'দ্ৰোপদীৰ স্বয়ম্ভৰ', 'বিৰাট পৰ', 'কৰ পৰ', 'বামবিজয়', প্ৰভাস তীর্থ আদিয়েই প্ৰধান। ধৰ্মেটীৰ নিবাসী বিদ্যা হাজৰিকাই কেইবাখনি মূল্যবান নাটক বচনা কৰিছিল।

নিতাইপুখুৰীৰ অন্য এজন নাটকাৰ হ'ল ৰামেশ্বৰ কোঁৰৰ। তেওঁ বচনা কৰা নাটসমূহ হ'ল 'সত্যাঘৃহী জয়মতী', 'মূলাগাভৰ', 'ৰজা-হৰিচন্দ্ৰ', 'বিলৱী নিশা'(শ্বহীদ কুশল কোঁৰৰ জীৱনী), নিয়তিৰ পৰাজয় (পটভূমি কার্গিল), আলেকজেণ্ডোৰ, যুগমৰ্ষণ শংকৰদেৱ, কংস নিধন, কনকচম্পা (জ্যোতিৰ্বিজ্ঞান অভিনীত)। তেওঁৰ বচিত একাংকিকা নাট সমূহ হ'ল- ভক্ত প্ৰহ্লাদ, দ্ৰোপদীৰ বন্ধু হৰণ, লাচিত বৰফুকন আদি।

নিতাইপুখুৰীৰ অঞ্চলৰ দোপনী গাঁৱৰ নিবাসী পোৱাল চন্দ্ৰ চাংমাইও এজন নাটসমষ্টা, যুগজয়ী তাজমহলৰ পটভূমি বচিত 'অমৰপ্ৰেম'(সংগীত বিদ্যালয়ৰ নাট বিভাগৰ অভিনীত) এখন কালজয়ী নাটক। তেওঁৰ বচিত অপ্রকাশিত নাটকসমূহ- 'অভিশপ্ত অহল্যা', ভৌতিক নাট 'ভূতৰ বিচাৰ', চাহবাগিচাৰ পটভূমিত বচিত 'বুমুৰৰ এটি নিশা', 'ক্ৰি মিনি তোকে পুছলো' ইত্যাদি।

সতী জয়মতীৰ জীৱন কাহিনীৰ ভিত্তিত বচনা কৰা অন্য এজন নিতাইপুখুৰীৰ নাটকাৰ হ'ল হৰেশ চন্দ্ৰ শৰ্মা।

নিতাইপুখুৰীৰ কোঁৰৰ গাঁৱৰ অন্যতম এজন অভিনেতা, নাটকাৰ, গীতিকাৰ তথা নাট পৰিচালক হ'ল চাৰু কোঁৰৰ। তেওঁৰ বচিত একাংকিকা নাটসমূহ হ'ল- হত্যা আৰু হদয় (১৯৭২), পথত্ৰষ্টা (১৯৭৫), নায়ক (১৯৭৭), বৈকুণ্ঠ (১৯৭৯), সংকেত (২০০২), মৌতুক (২০১১) ইত্যাদি। পথত্ৰষ্টা (১৯৭৫), নায়ক (১৯৭৭), বৈকুণ্ঠ (১৯৭৯), সংকেত (২০০২), মৌতুক (২০১১) ইত্যাদি। পূৰ্ণাংগ নাটক সমূহ হ'ল- ৰামবাজা (১৯৮০), অশান্ত পক্ষীৰ কাকলি (১৯৮১), চাৰুক পূৰ্ণাংগ নাটক সমূহ হ'ল- ৰামবাজা (১৯৮০), মহাঘাটকৰ মুখা (১৯৯৮), দোকান ঘৰ (২০০১), সোকা (১৯৯১), গড়গাঁৱৰ চকুলো (২০০৬), মহাঘাটকৰ মুখা (১৯৯৮), দোকান ঘৰ (২০০১), সোকা (১৯৯১), গড়গাঁৱৰ চকুলো (২০০৬), হিয়াৰ থাপনাত তেজৰ চকুলো (২০১০-২০১৮) ইত্যাদি। প্ৰায়ৱৰাৰ নাটক (২০০৪), কুকুৰ (২০০৬), হিয়াৰ থাপনাত তেজৰ চকুলো (২০১০-২০১৮) ইত্যাদি।



আৰু একাংকিকা ভ্রাম্যমাণ থিয়েটাৰ ভাস্তৱ, উদ্বীপনা, উপসনা, প্ৰতিষ্ঠনি, সমন্বয়, জোনাক আদিত অভিনীত হৈছে।

বৰ্তমান সময়ত সামাজিক নাটকৰ প্ৰাধান্য বৃদ্ধি পাইছে। একোখন সামাজিক নাটকে এখন সমাজৰ সকলোথিনি দিশ প্ৰতিফলিত কৰে।

**বৰ্তমান নাটকবোৰ মূলতঃ** সামাজিক সমস্যা, বৰ্তমান সমাজৰ পটভূমি, অৱশ্য আৰু পৰিৱেশৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি ৰচনা কৰা হৈছে। নিতাই-পানীদিহিং অঞ্চলৰ নাটকাবসকলে এই ক্ষেত্ৰে যথেষ্ট অৰিহণা আগবঢ়াইছে। দেখা গৈছে লেখকসকলে অশেষ কষ্ট স্বীকাৰ কৰি বৰ্তমান সমাজৰ জ্বলন্ত সমস্যাসমূহ তেওঁলোকৰ নাটকত উপস্থাপন কৰিছে।

#### ১.৪ নিতাই-পুখুৰী লেখিকা সংস্থা :

সাহিত্য-সংস্কৃতিৰ ক্ষেত্ৰখনলৈ নিতাই-পানীদিহিং অঞ্চলৰ মহিলাসকলৰ অৱদানো অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ। নিতাই-পানীদিহিং অঞ্চলৰ ৰাইজৰ উত্তৰণ আৰু সাহিত্য-সংস্কৃতি চৰাৰ দিশত শাখা সাহিত্য সভাই বলিষ্ঠ ভূমিকা পালন কৰিছে।

নিতাইপুখুৰী শাখা সাহিত্য সভাই চৰা, প্ৰচাৰ আৰু প্ৰসাৰৰ বাবে নিতাই-পানীদিহিং অঞ্চলৰ বিভিন্ন গাঁৱত বিভিন্ন বিষয় লৈ আলোচনাচক্ৰ, সভা-সমিতি অনুষ্ঠিত কৰি আহিছে। এই অনুষ্ঠানসমূহত মহিলাসকলেও অংগণী ভূমিকা পালন কৰিছে। নিতাইপুখুৰী শাখা লেখিকা সংস্থাক সবল কৰি তোলা মহিলাসকলৰ ভিতৰত কুঞ্জ গণে, লিলি হাজৰিকা, অৰুণ্ডতী দিহিঙ্গীয়া বৰুৱা, দিবা গণে, গুণপ্ৰভা দিহিঙ্গীয়া, বিজু বৰঠাকুৰ, বিশ্বৰূপা কোঁৱৰ, দীপালি ফুকন, বিনু ফুকন, কল্যাণী বড়া, বঙ্গু চেতিয়া, জ্যোতি চেতিয়া, অঞ্জুমণি ফুলকোঁৱৰ, প্ৰীতিলতা সোণোৱাল, জ্যোতিকা দেউৰী, পূণ্য বৰা, মঙ্গু কোঁৱৰ আদি।

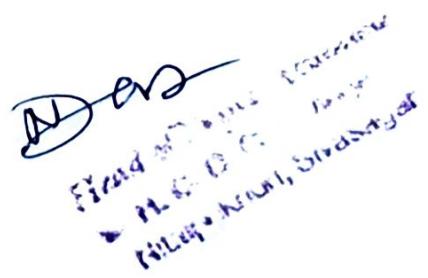
নিতাইপুখুৰী শাখা লেখিকা সংস্থাই ২০০৯ চনত নিতাইপুখুৰী উচ্চতৰ মাধ্যমিক বিদ্যালয়ৰ খেলপথাৰত এখন পূৰ্ণাংগ নাট আৰু নিতাইপুখুৰী বাছ আশানত কেৱল মহিলাৰ দ্বাৰা অভিনীত একাংকিকা নাট প্ৰতিযোগিতা অনুষ্ঠিত কৰি আহিছে। নিতাই-পানীদিহিঙ্গৰ অনেক অভিনেত্ৰীৰ চমকপ্ৰদ অভিনয়ে ৰাইজক মুঞ্চ কৰাৰ লগতে অঞ্চলটোলৈ অনেক সম্ভাৱনা কঢ়িয়াই আলে। পানীদিহিঙ্গৰ কঢ়িয়ৰীতি মিতালী দেউৰী, বৰষা দেউৰী, শিখামণি দেউৰী, ধৰিত্ৰী দেউৰী আদিয়ে আলোড়ন সৃষ্টি কৰিছিল।

লেখিকা সংস্থাৰ উদ্যোগত মহিলাৰ দ্বাৰা অভিনীত 'দক্ষযজ্ঞ' ভাওনা, ফণী শৰ্মাৰ 'চিবাজ', ৰামেশ্বৰ কোঁৱৰ 'সত্যাগ্ৰহী জয়মতী' শীৰ্ষক নাটকৰ সফল মঞ্চায়ন কৰা হৈছে লগতে গৃহিনীসকলৰ সুষ্ঠ প্ৰতিভা বিকাশৰ মাধ্যমৰূপত লেখিকা সংস্থাৰ ক্ষেত্ৰখন উজ্জ্বলি উঠিছে।

১০৮  
ৰামেশ্বৰ কোঁৱৰ  
নিতাইপুখুৰী লেখিকা  
সংস্থা

## ১.৫ সামাজিক মাধ্যমত প্রচারিত নাটক :

বর্তমান সময়ত সামাজিক মাধ্যমের ব্যবহারকাৰীৰ সংখ্যা বৃদ্ধি পাইছে। নিতাই-পানীদিহিং অঞ্চলৰ সমাজেও সামাজিক মাধ্যম বিশেষকৈ ফেচবুক(Facebook), ইউটিউব(YouTube)ৰ ডিজিটেল মঞ্চক আঁকোৱালি লৈছে। সাম্প্রতিক সময়ত অন্যান্য বিষয়ৰ লগতে নাটক প্ৰদৰ্শনৰ সহজ মঞ্চ হিচাপে উক্ত প্ৰেটফৰ্ম সমূহৰ চাহিদা বাঢ়িছে। অতীজতে নিতাই-পানীদিহিং অঞ্চলত বিয়াঘৰ সমূহত সমজুৱাভাৱে কৰা অভিনয়ে বৰ্তমানে 'নিতাই D.G Drama Group', বহুকেইটা YouTube চেনেলৰ যোগে প্রচারিত হৈ আছে আৰু দৰ্শক বা নেটিজেনৰ সমাদৰো লাভ কৰিছে। সাম্প্রতিক সময়ত সামাজিক মাধ্যমৰ যোগেদি প্রচারিত নাটকসমূহ হ'ল- ধনী হোৱা, বলিয়া মন, প্ৰেতাত্মা, শাওনৰ পথাৰ, ভাইবাছ, ৰামচন্দ্ৰ আহিছে ইত্যাদি। সামাজিক মাধ্যমত বহুলভাৱে চৰ্চিত হোৱা নিতাই-পানীদিহিং অঞ্চলৰ নাট্যচৰ্চাৰ লগত বিশেষভাৱে জড়িত ব্যক্তিসকল হ'ল ৰাতুল গৈগে, পলাশজ্যোতি দত্ত, প্ৰণৱ কলিতা ইত্যাদি।



Dr. D. G. Datta  
Ex-Chairman, C.B.I.  
Ex-L.D.C., D.L.C., M.L.A.  
Ex-L.D.C., D.L.C., M.L.A.

## ২.০ নিতাই-পানীদিহিং অঞ্চলৰ নাট্যচৰ্চাৰ ক্ষেত্ৰত সন্মুখীন

### হোৱা প্ৰত্যাহানসমূহ :

এখন নাটক বা এটা নাট্যগোষ্ঠী নিয়াৰিকে পৰিচালনা কৰিবলৈ হ'লে বিভিন্ন প্ৰত্যাহানৰ সন্মুখীন হ'ব লগা হয়। নিতাই-পানীদিহিং অঞ্চলৰ নাট্যচৰ্চাৰ ক্ষেত্ৰত সন্মুখীন হোৱা সমস্যা তথা প্ৰত্যাহানসমূহৰ বিষয়ে তলত আলোচনা আগবঢ়োৱা হ'ল-

#### ১. নাট্য শিল্পী আৰু নাট প্ৰশংসনৰ অভাৱ :

নিতাই-পানীদিহিং অঞ্চলৰ এটা প্ৰধান সমস্যা হ'ল - নাট্যশিল্পীৰ অভাৱ। ভাল নাট্যশিল্পী হিচাপে প্ৰতিষ্ঠিত হোৱাটো যথেষ্ট কঠিন। তথা নাটকৰ বিদ্যায়তনিক জ্ঞান নথকাৰ বাবে নাটকৰ অভিনয় কৰাত সমস্যাৰ সৃষ্টি হয়। তদুপৰি যোৱা দশকৰ পৰা টেলিভিছনত ছিৰিয়েল আৰু ভিটিডিৰ ব্যৱসায়ে নাট ব্যৱসায়ে নাটকৰ শিল্পীসকলক আকৰ্ষণ কৰি সেইদিশলৈ আগ়ছী কৰি তুলিছে, যাৰ ফলত বহু নাট্যগোষ্ঠীয়ে নাট্যশিল্পীৰ অভাৱত নাট প্ৰদৰ্শন বন্ধ কৰিবলৈ বাধ্য হৈছে।

#### ২. আৰ্থিক দিশ :

নাটক এখন পৰিৱেশন কৰিবৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় হোৱা অন্য এটা দিশ হৈছে অৰ্থ। সাম্প্ৰতিক সময়ত মূল্যবৃদ্ধিয়ে প্ৰত্যেকজন ব্যক্তিক জুৰুলী কৰিছে। তেনে প্ৰেক্ষাপটত অভিনয় কৰি জীৱিকা অৰ্জন কৰাতো এজন নাটকমীৰ বাবে সহজ নহয়, অৱশ্যে বৰ্তমান ৰাষ্ট্ৰীয় নাট্য বিদ্যালয়, ভাৰত চৰকাৰৰ সাংস্কৃতিক মন্ত্ৰণালয়, সংগীত নাটক একাডেমী, বিভিন্ন বহজাতিক কোম্পানী আদিয়ে অৰ্থ সাহায্য ব্যৱস্থা কৰিছে যদিও সেয়া পৰ্যাপ্ত নহয় বা এনে সুবিধাবোৰ ইতিমধ্যে সুপ্ৰতিষ্ঠিত নাটকমীসকলেহে লাভ কৰে। ইয়াৰ ফলত সাধাৰণ শ্ৰেণীৰ নাটকমীসকলে এই সুবিধাৰ পৰা বক্ষিত হৈছে।

#### ৩. ৰাজনৈতিক অস্থিৰতা :

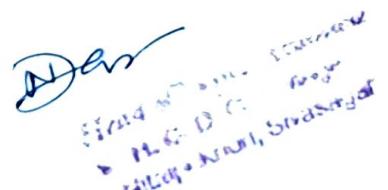
বিংশ শতিকাৰ নকৰে দশকত অসমত হোৱা আলফাৰ বিদ্ৰোহ। সেই বিদ্ৰোহ দমনৰ কাৰণে চৰকাৰে গ্ৰহণ কৰা সামৰিক নীতিয়ে নাট্যচৰ্চাত যথেষ্ট প্ৰভাৱ পেলালৈ।

#### ৪. নতুন প্ৰজন্ম নাটকৰ প্ৰতি অনিহা :

বৰ্তমান সময়ত নাটক কৰিবলৈ, শিকিবলৈ নৱপ্ৰজন্ম আগ়ছী হোৱা দেখিবলৈ পোৱাটো নৃত্যম। নতুন প্ৰজন্ম বিশেষভাৱে ইণ্টাৰনেটৰ পৃথিবীখনলৈ ধাৰিত হৈছে। যাৰ ফলত নাটকৰ প্ৰতি গুৰুত্ব কমি যোৱা দেখা যায়।

#### ৫. দৰ্শকৰ অভাৱ :

যিহেতু বৰ্তমান বিজ্ঞান-প্ৰযুক্তিবিদ্যাৰ যুগ। গতিকে দৰ্শকে নাটক চাৰলৈ যোৱাৰ বিপৰীতে ঘৰতে বহি টি.ভি., মোবাইল ফোন ইত্যাদি মনোৰঞ্জনৰ মাধ্যম হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰে।



Deepraj Bhattacharya  
Date: 12/12/2022  
Place: Noida, India

## ৬. কভিড পরিস্থিতি :

মহামারী কভিডে সমগ্র দেশকেই জুরুলা করি পেলাইছিল। নিতাই-পানীদিহিং অঞ্চলৰ নাটকৰ ক্ষেত্ৰখনত কভিডৰ ফলতে বহুতো নাট্যগোষ্ঠী, নাটকমঞ্চৰ কাম স্থবিৰ হৈ পৰিছে। বৰ্তমানেও আগৰ পৰিৱেশলৈ অহা নাই। গতিকে ইয়ো নাটকৰ প্ৰত্যাহান ৰাপে খিয় দিছে।

## ৭. বিজ্ঞানসম্মত মঞ্চ আৰু প্ৰেক্ষাগৃহৰ অভাৱ :

নিতাই-পানীদিহিং অঞ্চলটোত বহু ঠাইত স্থায়ী মঞ্চ আৰু বহু ঠাইত অস্থায়ী মঞ্চ নিৰ্মাণ কৰা দেখা যায় যদিও বিজ্ঞানসম্মত মঞ্চৰ অভাৱ দেখা যায়।

নিজাকৈ আখৰা কৰিবৰ বাবে এটা নিৰ্দিষ্ট আখৰা ঘৰৰ ব্যৱস্থা নথকাৰ বাবে স্কুল, সংঘ আদি বিভিন্ন ঠাইত আখৰা কৰিব লগা হয়, যিটো প্ৰত্যেক দিনাই কৰা সহজ নহয়। সেই ক্ষেত্ৰতো সমস্যা আহি পৰে।

ইয়াৰ উপৰিও নাট্যচৰ্চাৰ ক্ষেত্ৰত ক'বলৈ গ'লে নাটক মঞ্চস্থ কৰাটোৱেই এটা প্ৰত্যাহান বুলি ক'ব পাৰি। নাটক এখন মঞ্চস্থ কৰাৰ ক্ষেত্ৰত বহু প্ৰযোজক, পৰিচালক, নাটককাৰে নিজৰ অৰ্থ থৰচ কৰি নাটক এখন মঞ্চস্থ কৰে আৰু সেই অৰ্থ কেৱল দৰ্শকৰ মূল্যৰ পৰা সংগ্ৰহ বা ওভতাই অনা সম্ভৱ নহয়।

এনেদৰেই নিতাই-পানীদিহিং অঞ্চলৰ নাট্যচৰ্চাৰ ক্ষেত্ৰত বিভিন্ন প্ৰত্যাহান আৰু সীমাবদ্ধতা আছে যদিও এইবোৰৰ মাজতো কিন্তু নাট্যচৰ্চাৰ পথ স্বৰূপ হৈ পৰা নাই। বৰঞ্চ প্ৰতিকূল পৰিৱেশৰ মাজতো নাটকমী আৰু নাট্যগোষ্ঠী সমূহে অতি সচেতনভাৱে চৰা কৰি আহিছে।

Dr.  
Debashish Bhattacharya  
• ১১.১.১৫, ১৯০৫  
ৰাজৰামপুৰ, বৰুৱা

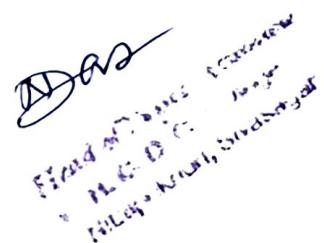
### ৩.০ সিদ্ধান্ত :

যিহেতু নিতাই-পানীদিহিং শিরসাগৰ জিলাৰ এক প্ৰাচীয় অঞ্চল। বিংশ শতকাৰ ত্ৰিশৰ দশকৰ পৰা বৰ্তমান সময়লৈকে বহু নামী আৰু অনামী শিল্পীয়ে নাট্যচৰ্চাত অৱিহণ আগবঢ়াইছে। তেওঁলোকৰ প্ৰতিভা বা শিল্পচৰ্চা হয়তো অনুষ্ঠানৰ মুখ্যপত্ৰ, সমসাময়িক লোকসকলৰ মাজতে সীমাবদ্ধ হৈ আছে। বহুজনৰ হয়তো পৰিচয়ো পাবলৈ নাই। এই অধ্যয়নে নিতাই-পানীদিহিং অঞ্চলৰ অখ্যাত শিল্পসকলৰ শিল্পচৰ্চাৰ মান্যতা প্ৰদান কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে। লগতে পৰৱৰ্তী গৱেষক, পাঠকসকলক অধ্যয়নৰ পথ দেখুৱাব।

১. নাট্য চৰ্চাৰ ইতিহাস অধ্যয়ন কৰিবলৈ যাওঁতে এক প্ৰত্যাহালৰ সম্মুখীন হ'ব লগা হৈছে সেয়া হ'ল বিংশ শতিকাৰ প্ৰথম দশক কেইটাৰ নাট্যচৰ্চাৰ সৈতে জড়িত পৰিচালক, অভিনেতা-অভিনেত্ৰী সকলৰ ইতিমধ্যে মৃত্যু ঘটিছে। ফলত প্ৰত্যক্ষ ৰূপত তথ্য আহৰণত অসুবিধাৰ সৃষ্টি হৈছে।
২. নিতাই-পানীদিহিং অঞ্চলৰ নাট্যচৰ্চাৰ ইতিহাস অধ্যয়নৰ ক্ষেত্ৰত সম্মুখীন হোৱা এটা প্ৰধান সমস্যা হ'ল- তথ্য সংৰক্ষণৰ অভাৱ। নাটকমীসকলে ৰচনা আৰু পৰিচালনা কৰাৰ নাটকৰ তথ্যসমূহ সংৰক্ষণ কৰাৰ প্ৰতি আওকাণ কৰো। তথা নাটকৰ পাণুলিপিৰ সংৰক্ষণ আৰু প্ৰকাশ কৰাৰ গুৰুত্ব দিয়া দেখা নাযায়। সাধাৰণতে নাটকৰ পাণুলিপি সমূহ লিখা অৱশ্যাতে পৰিৱেশন কৰা হয়। সেইবাবে নাটকসমূহে ছপাৰ মুখ নেদেখো। বহু সময়ত এনে নাটকসমূহ প্ৰকৃত সংৰক্ষণৰ অভাৱৰ বাবে নষ্ট হৈ আমাৰ মাজৰ পৰা হেৰাই যায়।
৩. অস্থায়ী ৰংগমঞ্চত বিংশ শতিকাৰ ত্ৰিশৰ দশকৰ পৰা নাটক মঞ্চস্থ হৈছিল। বিশেষকৈ স্থান আছিল নিতাইপুখুৰীৰ পাৰ। ১৯৭৬ চনত স্থায়ী ৰংগমঞ্চ 'নিতাইপুখুৰী নাট্য মন্দিৰ' স্থাপন হৈছিল। পৰৱৰ্তী সময়ছোৱাত ১৯৯৯ চনৰ পৰা 'প্ৰগতিশীল যুৱ সংঘ' নাট্যচৰ্চাৰ কেন্দ্ৰ হৈ পৰিষিল।
৪. প্ৰথমাৱস্থাত পৌৰাণিক নাট মঞ্চস্থ হৈছিল। অতুল চন্দ্ৰ হাজৰিকাৰ নাটক সন্তালনিকৈ মঞ্চস্থ কৰা হৈছিল।
৫. ফণী শৰ্মা আৰু অতুল চন্দ্ৰ হাজৰিকাৰ প্ৰত্যক্ষ সহযোগত নিতাই-পানীদিহিঙ্গৰ নাট্যচৰ্চা সমৃদ্ধ হৈছিল।
৬. বলিষ্ঠ তথ্য নাপালেও নিতাইপুখুৰীৰ প্ৰথম নাটগোষ্ঠী হিচাপে 'ৰূপজ্যোতি'ৰ নাম ল'বই লাগিব।
৭. ১৯৭৫ চনত গোলাপ বৰগোহাইৰ ব্যক্তিগত প্ৰচেষ্টাত ব্ৰাম্যমাণ নাটগোষ্ঠী 'জ্যোতিৰ্বপা'ৰ জন্মই নিতাই-পানীদিহিঙ্গৰ নাট্যচৰ্চাক সবল আৰু ব্যাপক কৰি তুলিলো। পৰৱৰ্তী সময়ত আৰতি তামূলী বৰগোহাইৰ প্ৰচেষ্টাত ২০১১ চনলৈকে সুনীঘ ৩৬ বছৰ ধৰি এই ব্ৰাম্যমাণ নাটদলটোৱে জনপ্ৰিয়তা অৰ্জন কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল। জ্যোতিৰ্বপাই আছিল উজনি অসমৰ প্ৰথমটো ব্ৰাম্যমাণ নাটদল। জ্যোতিৰ্বপাৰ খিয়েটাৰৰ প্ৰযোজক পৰিচালক আৰতি তামূলী বৰগোহাই প্ৰথম অসমীয়া মহিলা ব্ৰাম্যমাণ নাট পৰিচালিকা।

মুকুল পাতোলো  
নিতাইপুখুৰী নাট্য মন্দিৰ  
নাটক পৰিচালক  
১৯৯৯

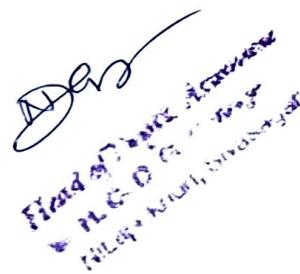
૮. ૧૯૭૭ ચન્ત એઇ અંશલબ પરાઇ નાટ્યકાર, અભિનેતા ચારુ કોરબર નેતૃત્વત 'મંજ્યોાતિ' નાટ્યગોણીની જન્મ હેછિલ યદિઓ એઇ નાટ્યદલની નાટ્યચંચ દૂબચ્છ્રીયાહે આછિલ।
૯. ૧૯૯૮ ચન્ત આરોહન નામની એટિ ભ્રામ્યમાન નાટ્યદલ ગઠન હેછિલ। એઇ દલે દર્શકની વ્યાપક જનપ્રિયતા લાડ કર્બિલે સંસ્ક્રમ હેછિલ।
૧૦. ૧૯૯૯ ચન્ત જન્મનામેને આન એટા નાટ્યગોણી ગઠન હેછિલ। પ્રાય દહ૖નને અધિક એકાંક્ષિકા નાટ એઇ નાટ્યગોણીને મંજ્ય કર્બિલે આછિલ।
૧૧. પરબરતી સમયછોરાત ૨૦૦૪ ચન્ત નિતાઈપુખૂરીત નાટ્ય કર્મશાળા અનુસ્થિત હેછિલ। એઇ અંશલબે ઉદ્દીયમાન યુરતી મિનાસ્થી દંડે સમ્પ્રતિ ભ્રામ્યમાણ તથા દૂરદર્શનત નાટકની અભિનય કર્બિ પારદર્શિતા અર્જન કર્બિછે। ઇયાબ ઉપરિઓ એઇ અંશલબે આન દુગ્રાકીની નાટ્યકર્મી હાલ પાકિજા બેગમ આંક અનુપ હજારિકા। તેઓલોકે રાજ્યિક આંક બાણીય પર્યાયત નાટક આંક કથાછબિત અભિનય કર્બિછે। વિશેષકે હોમેન બરગોહાંગ્રિબ 'મંસ્યગંધા'નાટ્યબ્રાપ તેઓલોકની સાર્થક નાટ્યકર્મા।
૧૨. યિહેતુ સમયત સામાજિક માધ્યમની વ્યરહારકારીની સંખ્યા બૃદ્ધિ પાઇછે। નિતાઈ-પાનીદિહિં અંશલો વ્યતિક્રમ નહયા। વિશેષકે ફેચબુક, ઇટુટિઓ ઇટ્યાદિ ડિજિટેલ માધ્યમસમૂહ૰ જરીયાને સામ્પ્રતિક સમયત અન્યાન્ય વિષયની લગતે નાટક પ્રદર્શનની સહજ મંજ્ય હિચાપે ઉક્ત પ્લેટફર્મ સમૂહ૰ જનપ્રિયતા બૃદ્ધિ પાઇછે।
- ગતિકે દેખો ગાલ નિતાઈ-પાનીદિહિં અંશલબે પ્રાય ઠાંઠિતે ત્રિશ દશકની પરા બર્તમાનલોકે નાટ્યચંચ ચલિ આછે। નિયમીયા અનુશીલન હાલે એઇ અંશલબે યુરક-યુરતીસકળે અદૂર ભર્બિયાને નાટ્યચંચની દિશત આઓઝાઇ યાબલે સંસ્ક્રમ હાંબ બુલિ ક'વ પારિ। એઇ અંશલબે અનેક પ્રતિક્રિતિ સમ્પન્ન યુરક-યુરતીની પ્રચેષ્ટાત વિભિન્ન નાટક બર્તમાને મંજ્ય હેછે।



દ્રો. કે. ડે. પટેલ  
નાટ્યકાર  
નાટ્યદલ  
નાટ્યગોણી

## ৪.০ উপসংহার :

বিংশ শতিকার ত্রিশৰ দশকৰ পৰা আৰম্ভ হোৱা নিতাই-পানীদিহিং অঞ্চলৰ নাট্যচৰ্চাৰ ধাৰা বৰ্তমানলৈকে অব্যাহত হৈ আছে। অৱশ্যে মঞ্চায়ন হোৱা নাটকসমূহৰ মাজত বিষয়বস্তু আৰু আংগিকৰ পৰিৱৰ্তন আহিছে। নাটক এখন সফল হোৱাৰ ক্ষেত্ৰত পৰিৱেশনগত দিশৰ লগত জড়িত বিভিন্ন দিশ যেনে মঞ্চ, দৃশ্য সজ্জা,আৱহ সংগীত, ৰূপসজ্জা আদি। আংগিকৰ আন্তঃগাথ্যনিগত পৰিৱৰ্তনে নিতাই-পানীদিহিং অঞ্চলৰ নাট্যচৰ্চাৰ ক্ষেত্ৰক নতুন মাত্ৰা প্ৰদান কৰিছে। উল্লেখযোগ্য যে অতীজতে বিয়া ঘৰসমূহত মঞ্চ নাটকৰ উপৰিও সামাজিক মাধ্যমৰ দ্বাৰা চিৰায়িত বিভিন্ন আধুনিক ধাৰাত নাটক ৰচিত হৈছে। ইয়াৰ উপৰিও নিতাই-পানীদিহিং অঞ্চলৰ নাট্যচৰ্চাৰ ক্ষেত্ৰখনত একাংকিকা নাটক, শিশু নাটক, সামাজিক নাটক, বাটৰ নাটক আদি ৰচনা আৰু পৰিৱেশন হৈছে। সাম্প্রতিক সময়ত নিতাই-পানীদিহিং অঞ্চল নাট্যচৰ্চাৰ ক্ষেত্ৰত মহিলাৰ অংশগ্ৰহণ অধিকৰণত দেখিবলৈ পোৱা যায়। ই সমাজৰ বাবে শুভকাৰক।



Dr. M. G. Datta Bhattacharya  
\* M. G. D. B.  
M. Sc., Ph.D., M.A., M.Litt., M.Phil., M.Ed.

ପ୍ରସଂଗ ସୂତ୍ର :

১.শিরোজন শর্মা (সম্পা), জ্যোতিপ্রবাহ,পৃ-৩৭

୩. "ଶ୍ରୀ ବାମଚନ୍ଦ୍ର ଚବିତ୍ରିତ ଅଭିନୟ କବି ଭୋଗେଶ୍ଵର ଦେଉଇ ଦର୍ଶକକ ମୁଦ୍ରା କରିଛି"

শিরোজন শর্মা (সম্পা), জ্যোতিপ্রবাহ, পৃ-৩৭

### ୩. ଉଲ୍ଲଙ୍ଘିତ ଘନ, ପୃ-୪୨

৪. চার্ক কোর্সৰ সাক্ষাৎকাৰ ভিত্তিক- "পহঞ্চোৱা প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ত ১৯৮৭ চনত ডিচেম্বৰ মাহত 'কুশল কোর্স', 'আতামণি' আৰু ১৯৮৮ চনত ৰামেশ্বৰ কোর্সৰ বচনা, চার্ক কোৱৰে নাট্যকৃপ দিয়া আৰু অজিত কোর্স আৰু নিখিল চাংমাইৰ পৰিচালনাত 'কুষ্টকণ' নাট মঞ্চ কৰো।"

৫. শিরোঞ্জন শর্মা (সম্পা), জ্যোতিপ্রবাহ, প-৩৮

୭. ପ୍ରମୋଦ ବୁଟାଗୋହିନୀର ସାକ୍ଷାତ୍କାର ଭିତ୍ତିକ-୧୯୯୯ ଚନ୍ତ ନିତାଇପୁଖୁବୀତ 'ଜ୍ଞମ' ନାଟ୍ୟଗୋଟୀ ନାମରେ  
ଏଟା ଅନୁଷ୍ଠାନ ଗଠନ କରା ହିଲା।

১২ শিরুবঞ্জন শর্মা (সম্পা), জ্যোতিপ্রভাঃ, পৃ-৪২

৯. চাক কোঁৰৰ সাক্ষাৎকাৰ ভিত্তিক-নিতাই কোঁৰৰ গাঁৱত চাক কোঁৰৰ নেতৃত্বত 'প্ৰগতিশীল যুৱে  
সংঘ'ই 'সাকো', 'কুশল কোঁৰৰ' আৰু বামেশ্বৰ কোঁৰৰ 'সত্যাঘৰী জয়মতী' নাটক কৰাৰ উপৰিও  
কোঁৰৰ গাঁৱৰ পৰা গৈ আমগুৰি আৰু গড়গাঁৱত চেৰেটি শ্ৰাকৰিছিল।

১০. ৰজনীকান্ত দত্তৰ সাক্ষাৎকাৰ ভিত্তিক-২০০৪ চনত নিতাইপুখুৰীত নাটকৰ কৰ্মশালা অনুষ্ঠিত কৰি নাটক শিক্ষা দিয়া হয়। এই অঞ্চলবে উদীয়মান যুৱতী মি঳াঙ্গী দত্তই সম্প্রতি ব্ৰাম্যমাণ তথা দুৰ্বৰ্দ্ধনত নাটকৰ অভিনয় কৰি নিজৰ পাৰদৰ্শিতা প্ৰদৰ্শন কৰিছিল।

Dres  
Herrn  
Dr. C. D. C.  
Philosophisch-Strasse 10  
1905

**সহায়ক গ্রন্থপঞ্জী :**

- গণে তরুণ (সম্পা) : হৈমজ্যোতি,  
দাস নিভা (সম্পা) প্রকাশক- দিগন্ত গণে,  
খনিকৰ বৰঞ্জিত (সম্পা) হেমচন্দ্ৰ দেৱ গোস্বামী মহাবিদ্যালয়ৰ সোণালী জয়ন্তী উদ্যাপন  
বৰুৱা মেঘালী (সম্পা) সমিতি, ২০১৬ জুলাই
- চেতিয়া সৰুজ (সম্পা) : শতানম, নিতাই কোৱৰ গাঁও প্রাথমিক বিদ্যালয়  
সোণালী জয়ন্তী উদ্যাপন উপলক্ষ্যে প্রকাশিত প্রষ্ঠ,  
সুলেখা প্রিণ্টাৰ্চ, নিতাইপুখুৰী, ২০২০, ২০ জানুৱাৰী
- ডেকা বুজৰবৰুৱা পঞ্জৰী : গৱেষণা পদ্ধতি বিজ্ঞান,  
বনলতা, নতুন বজাৰ, ডিব্ৰুগড়-১, জুলাই ২০১৭
- ভট্টাচার্য শ্রী হৰিচন্দ্ৰ : অসমীয়া নাট্য সাহিত্যৰ জিলিঙ্গনি,  
লয়াৰ্ছ বুক টল, পানবজাৰ, গুৱাহাটী, প্ৰথম প্ৰকাশ ২০১৬
- মহন্ত, পোনা : নাটকৰ কথা  
বনলতা, ডিব্ৰুগড় প্ৰথম সংস্কৰণ ফেৰুৱাৰী, ২০০৪ স্মৃতিগ্ৰন্থ
- শইকীয়া নগেন : গৱেষণা পদ্ধতি পৰিচয়, বনলতা, ডিব্ৰুগড়-১
- শৰ্মা শিৱৰঞ্জন (সম্পা) : জ্যোতিপৰাহ,  
প্রকাশক-আৰতী তামুলী বৰগোহাঁই,  
মুদ্ৰণ-প্ৰিণ্টটেক, লাচিত নগৰ, তিতাবৰ ২০০৮-০৯ বৰ্ষ
- হাজৰিকা লিলি (সম্পা) : দিহিংপাৰৰ জোনাক,  
বাবলি প্রিণ্টাৰ্চ, নিতাইপুখুৰী, ২০২০, ২৯ জানুৱাৰী

Nilanjan Sengupta  
মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰিণ্টিং বিভাগৰ প্ৰকাশক

### পরিশিষ্ট-১

প্রকল্প প্রস্তুতকরণৰ বাবে সমল ব্যক্তিক সোধা প্রশ্নৰ নমুনা-

১. নিতাই-পানীদিহিং অঞ্চলৰ নাট্যচৰ্চাৰ বিষয়ে অৱগত কৰিবনে ?
২. নাট্যকাৰসকলৰ নাম ?
৩. নাট্যগোষ্ঠীৰ নাম ?
৪. কেতিয়াৰ পৰা এই অঞ্চলটোত নাট্যচৰ্চা আৰম্ভ হৈছিল ?
৫. আপোনাৰ গাঁও বা অঞ্চলৰ অভিনেতা-অভিনেত্ৰী সকলৰ বিষয়ে জনাবচোন।
৬. আপোনাৰ গাঁও বা অঞ্চলৰ নাট্যচৰ্চাৰ ক্ষেত্ৰত অৱদান আগবঢ়োৱা অনুষ্ঠান বা নাট্যগোষ্ঠীৰ সম্পর্কে কিছু কথা জনাব নেকি ?
৭. কেনেধৰণৰ বিষয়বস্তুৰ আধাৰত নাট্যচৰ্চা হৈছিল বা হৈছে ?
৮. জ্যোতিৰ্ব্বা থিয়েটাৰৰ সৈতে বিশেষভাৱে জড়িত নিতাইপুখুৰী অঞ্চলৰ ব্যক্তি সকলৰ পৰিচয় দিবনে ?
৯. বৰ্তমান সময়ত নিতাইপুখুৰী অঞ্চলৰ নাট্যচৰ্চাৰ বিষয়ে অকণমান আভাস দিয়ক ?
১০. নিতাইপুখুৰী অঞ্চলত কিমান চনৰ পৰা নাট্যচৰ্চা আৰম্ভ হৈছিল বুলি ক'ব পাৰি ?  
ইয়াৰ সাক্ষাৎ প্ৰমাণ আছেনে ?

N.C. Datta  
M.A., M.L.A., Shastri

ପରିଶିଷ୍ଟ-୨

### ତଥ୍ୟ ଦାତାର ତାଲିକା :

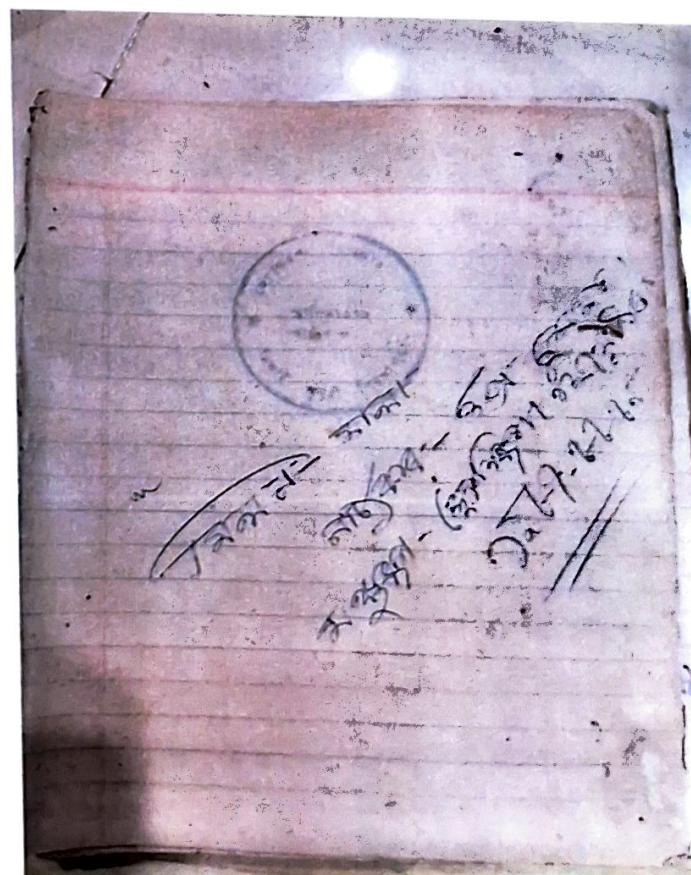
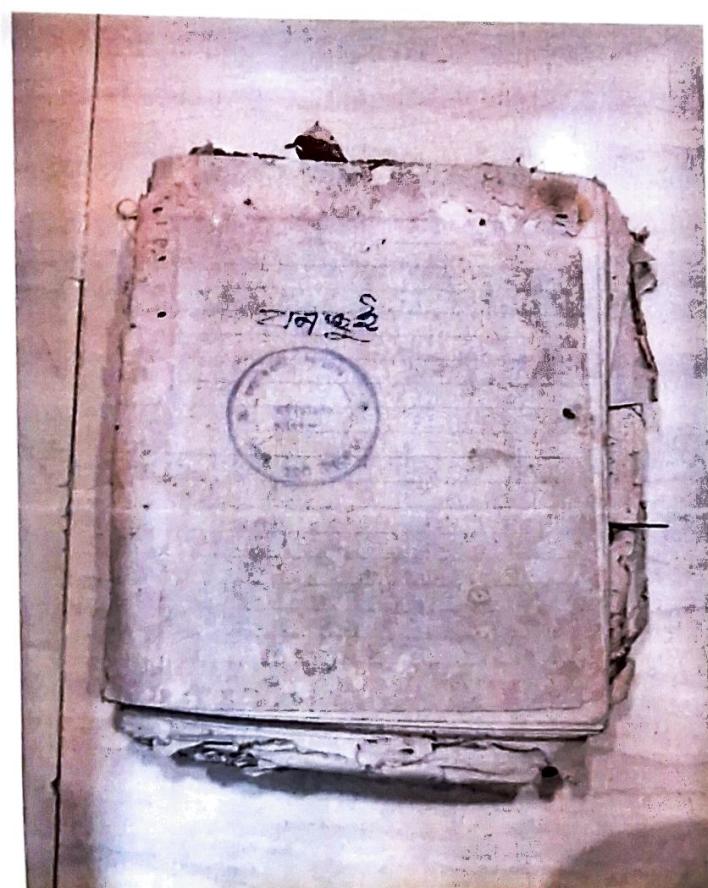
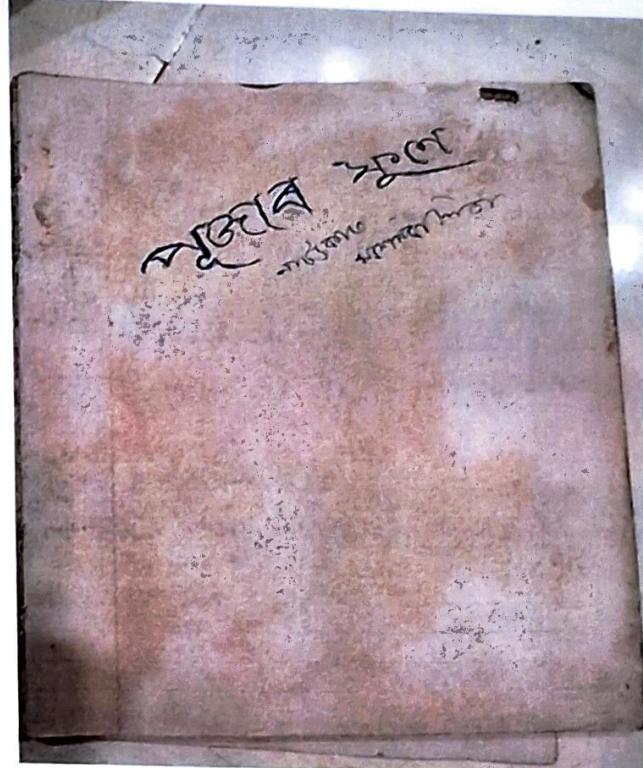
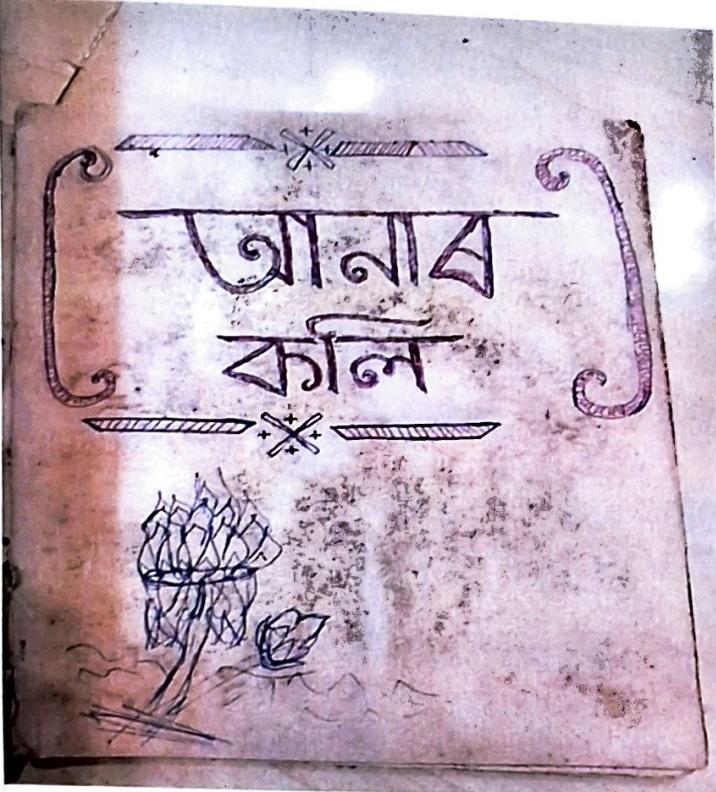
- |    |        |   |                           |
|----|--------|---|---------------------------|
| ১. | নাম    | : | বজনীকাণ্ঠ দত্ত            |
|    | বয়স   | : | ১১ বছর                    |
|    | গাঁও   | : | হাঁইবৰা চুক, নিতাইপুঁথুৰী |
|    | দূরভাষ | : | ৮৪৭১৮৯৮২২১                |
| ২. | নাম    | : | চাক কোঁৱৰ                 |
|    | বয়স   | : | ৭২ বছর                    |
|    | গাঁও   | : | নিতাই কোঁৱৰ গাঁও          |
|    | দূরভাষ | : | ৮১৩৫৯১৯১০৯                |
| ৩. | নাম    | : | আৰতি তামূলী বৰগোহাই       |
|    | বয়স   | : | ৬৫ বছর                    |
|    | গাঁও   | : | নিতাইপুঁথুৰী              |
|    | দূরভাষ | : | ৯১০১৪৩৯৩৫০                |
| ৪. | নাম    | : | লিলি হাজৰিকা              |
|    | বয়স   | : | ৬৫ বছর                    |
|    | গাঁও   | : | দিহিখীয়া গাঁও            |
|    | দূরভাষ | : | ৭৬৩৭৮৯২৮৩৭                |
| ৫. | নাম    | : | নিরোজ কুমাৰ বাজমেধি       |
|    | বয়স   | : | ৭৫                        |
|    | গাঁও   | : | কটিয়ৰী                   |
|    | দূরভাষ | : | ৭৪৯৬৬৯৩৭১৪                |
| ৬. | নাম    | : | দুলাল কোঁৱৰ               |
|    | বয়স   | : | ৬১ বছর                    |
|    | গাঁও   | : | নাওপৰা                    |
|    | দূরভাষ | : | ৯৬১৩৫৯৩৩২৬                |

*D. B. S.*

৭. নাম : প্রমোদ বুঢ়াগোহাই  
 বয়স : ৫২ বছৰ  
 গাঁও : নাওপৰা  
 দূরভাষ : ৬০০০৭৯৩৮৪৮
৮. নাম : ইন্দুমণি চেতিয়া  
 বয়স : ৩৭ বছৰ  
 গাঁও : নিতাইপুখুবী  
 দূরভাষ : ৯১০১৪৩৯৩৫০
৯. নাম : অৰূপ সোণোৱাল  
 বয়স : ৬২ বছৰ  
 গাঁও : জামিৰা গাঁও  
 দূরভাষ : ৯১০১০৬২৯৩৩
১০. নাম : মনোৰঞ্জন গঙ্গৈ  
 বয়স : ৪০ বছৰ  
 গাঁও : নিতাইপুখুবী  
 দূরভাষ : ৯৯৫৪৯০৯৮৬৪
১১. নাম : যতীন বৰগোহাই  
 বয়স : ৫২ বছৰ  
 গাঁও : পাৰলিঙ্গুৰি  
 দূরভাষ : ৯১০১১০৫১২৪
১২. নাম : তিলক গৌতম  
 বয়স : ৫২ বছৰ  
 গাঁও : তেতেলীগুৰি ধাইবাৰী  
 দূরভাষ : ৯৮৫৪৩৮৫৪২

*D. Das*  
 File No. 1111-123456  
 M.G.O. G.S.  
 Nagaon, Assam, India

জ্যোতিকপা  থিয়েটার অভিনীত  
কেইখনমান নাটকৰ পাণ্ডুলিপি





# জ্যোতিকপা শিয়েটাৰ



# জ্যোতিৰপা থিয়েটাৰ

মুখ্য কার্যালয় : নিতাইপুরুৱা, শিৰসাগৰ, ফোন : (০৩৭৪১) ২৬৬১

১৯ তম নাটক বই : ১৫০৮-১৫০৯-১০

নাটকবাবু

প্ৰযোজক/পৰিকল্পনা

আৰতি তামুলি বৰগোহাহি

দৃশ্য প্ৰযোজন

পূৰ্ণামিদু ফুকন

নৃপেন মহন্তৰ

অৱতাৰ সিঙ্গৰ

বঙা পুলিচ

তৰা গাতক হ'ল

বেৰ বৰাৰ

সমবেদন বৰ্মণৰ

শুভ-বিবাহ

জোনাকত

বৰষা

মেৰ

১. প্ৰতিলিপি :  
যোগেন কলিতা  
গোলক চৌধুৱী  
বিজুতি চামৰাই

সম্পাদক : বালীকান্ত শইকীয়া,

সংৰাক্ষ : প্ৰভাত বৰাৰ,

গোছৰ : নিষ্পুল লাহুকৰ

ফোন : ২২৭৪৬১, ২২৭৪৬২, ২২৭৪৬৩

উজনী অসমৰ সংৰঞ্জনয় ভাষ্যমান নাটকদল

# জ্যোতিৰপা থিয়েটাৰ

মুখ্য কার্যালয় : নিতাইপুরুৱা, শিৰসাগৰ, ফোন : ২২৭৪৬১

২৮ তম নাটকবই : নাটকবাবু পৰিয়ে বৰষাৰ ভেকাৰ

অৱতাৰ সিঙ্গৰ

বুকুত তেজৰ দাগ দেউতাৰ সংসাৰ

ড. সৈশ চোচামীৰ

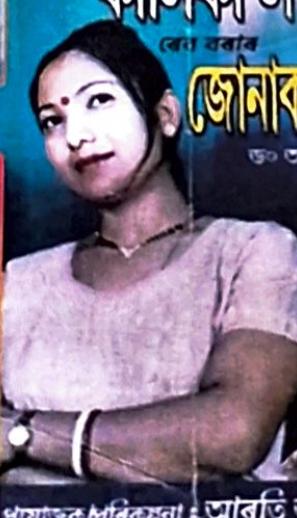
কালিকা লগা বিজুলীঘাট

বেৰ বৰাৰ

জোনাকত বৰষা মেৰ

ড. আকল বৰোদুৱৰ

?



প্ৰযোজক/পৰিকল্পনা : আৰতি তামুলি বৰগোহাহি প্ৰতিলিপি : মহেন্দ্ৰ দুৰ্দল কাতী  
নাটকবাবু : যতীন বাড়া প্ৰযোজন কৰাৰ লেখক, প্ৰযোজন কৰাৰ লেখক, প্ৰযোজন কৰাৰ  
সম্পাদক : যতীন বাড়া প্ৰযোজন কৰাৰ লেখক, প্ৰযোজন কৰাৰ, প্ৰযোজন কৰাৰ

DESIGN & PRINTED AT : DIBYENDU GHY-4, PH. 2228145

# তথ্য দাতাসকলৰ সৈতে সাক্ষাৎকাৰৰ মুহূৰ্ত



বজনীকান্ত দত্ত ছাৰৰ সৈতে



আবতি তামুলী বৰগোহাঁই  
বাহিদেউৰ সৈতে



Google

Baputigarh, Assam, India  
6Q59+79X, Baputigarh, Assam 785671, India  
Lat 27.20858°  
Long 94.768444°  
20/04/24 03:20 PM GMT +05:30

GPS Map Camera

## পিকুমণি চুতীয়া বাহিদেউৰ সৈতে





## চাক কোঁৰ ছাৰৰ সৈতে

